

PROTOKOLL
fra
møtet i Omsetningsrådets arbeidsutvalg

tirsdag 19. november kl. 10.30

(Møte nr. 13 2002)

Møtet ble satt kl. 10.30

Til stede: Ottar Befring (leder), Steinar Hauge, Harald Mork, Arne Vinje og Bjarne Undheim

Fra SLF: Haavard Elstrand, Sindre Flø, Tor Erik Jørgensen, Trond J. Trondsen, Bjørn Skjeppe og Øyvind Breen, Roald Nes, Hanne Klægstad, Randi Evju Schweigaard, Hilde Gunnufsen

Lederen fastslo at møtet kunne gjøre vedtak.

1. DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden godkjennes uten merknader.

2. GODKJENNING AV PROTOKOLL

Vedtak:

Protokollene fra møtet i Arbeidsutvalget 9.10.02 og 23.10.2002 godkjennes med redaksjonelle endringer i innstilling i sak 8, 23.10.02.

Innhold:

3.	Faglige tiltak og opplysningsarbeid - Støtte til Matmerk fra omsetningsavgiftene i 2003.....	3
4.	Markedsregulering melk – Budsjett for faglige tiltak i melkesektoren for 2003.....	4
5.	Fagsenteret for fjørfe – Budsjett 2003	5
6.	Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt – Budsjett 2003.....	8
7.	Markedsregulering korn - Budsjett for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet 2003 Styringsmodell	11
8.	Faglige tiltak og opplysningsarbeid pelsdyr – Budsjett 2003	13
9.	Støtte til Norsk landbrukssamvirke i 2003 av midler fra omsetningsavgiftene – Orienteringssak	15
10.	Markedsregulering i fjørfesektoren - Budsjett for administrasjonsgodtgjørelse for 2003 og 2. halvår 2002	16
11.	Markedsregulering korn - Budsjett for administrasjonsgodtgjørelse 2003.....	21
12.	Budsjett for 2003 for GPS - Avsetningstiltak	22
13.	Markedsregulering fjørfesektoren - Satser for markedsregulerende tiltak i 2. halvår 2002.....	23
14.	Omsetningsavgift på egg og fjørfekjøtt – 2003	26
15.	Markedsregulering kjøtt – Forslag til maksimalsatser for omsetningsavgift i 2003	30
16.	Markedsregulering melk – Omsetningsavgift på melk i 2003.....	32
17.	Markedsregulering melk -Endring av forskrift om bevilgninger til markedsreguleringstiltak innenfor melkesektoren	34
18.	Reguleringsanlegg i kjøttsektoren - tilbakeføring av restbevilgning Nord-Norges Salgslag, avdeling Finnsnes.....	38
19.	Reguleringsanlegg for hagebruksprodukter - Opphør av Gartnerhallens reguleringsoppgaver – Tilbakeføring av restbevilgning - Nord-Norges Salgslags avdeling Finnsnes.....	40
20.	Reguleringsanlegg for hagebruksprodukter - Opphør av Gartnerhallens reguleringsoppgaver – Tilbakeføring av restbevilgning - Gartnerhallens anlegg i Gvarv.....	44
21.	Reguleringsanlegg for hagebruksprodukter - Opphør av Gartnerhallens reguleringsoppgaver – Tilbakeføring av restbevilgning - Gartnerhallen fabrikk Lier og Drammen-Lier	46
22.	Reguleringsanlegg for hagebruksprodukter - Opphør av Gartnerhallens reguleringsoppgaver – Tilbakeføring av restbevilgning - Gartnerhallens foredlingsanlegg Aga, Hardanger	49
23.	Faglige tiltak og opplysningsarbeid hagebruk i 2003	51
24.	NOU 2002:6 Lov om samvirkeforetak - Høring.....	55
25.	Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for kjøtt - Budsjett 2003	57

3. Faglige tiltak og opplysningsarbeid - Støtte til Matmerk fra omsetningsavgiftene i 2003

De fire budsjettene for faglige tiltak for hagebruk, egg og fjørfekjøtt, melk og kjøtt som er lagt fram for Omsetningsrådet inneholder alle støtte til finansiering av driften ved Matmerk (tidl. Stiftelsen Godt Norsk).

Denne innstillingen blir lagt fram i samsvar med vedtak i møte i Arbeidsutvalget 24.10.99, der det heter at:

”Støtten til SGN behandles som egen sak i samme møtet i Arbeidsutvalget hvor budsjettforslagene blir behandlet, men slik at støtten til SGN blir avklart før de enkelte budsjett blir behandlet. Den vedtatte støtten inngår deretter i hvert enkelt budsjettvedtak når disse fremmes for Omsetningsrådet”.

Matmerk har etter anvisning fra Omsetningsrådet og i samsvar med ansvarsfordelingen i saksgangen for øvrig, også sendt søknaden til de enkelte organisasjonene slik at de har kunnet ta stilling til denne for sin sektor.

Stiftelsen Godt Norsk (SGN) fikk fra og med 1998 3,5 mill. kroner over omsetningsavgiften. Bakgrunnen var at jordbruksoppkjøret 1997 åpnet for at stiftelsen kunne få støtte over statsbudsjettet ved omlegging til en gradvis finansiering fra næringen. Av et samlet budsjett på 22 mill. kroner ble beløp utover bevilgningen over jordbruksavtalen på 17 mill. kroner, forutsatt dekt over omsetningsavgiften. SGN søkte om 5 mill. kroner. Søknaden ble sendt til organisasjonene for å bli innarbeidet i deres budsjettforslag. Støtten for 1998 ble etter disse forslagene på 2,5 mill. kroner. Søknaden er senere sendt direkte til organisasjonene og har blitt innvilget med 3,5 mill. kroner fram til 2001. For 2002 ble bevilgningen redusert til 3,47 mill. kroner.

Matmerk søker om totalt 3,47 mill. kroner fra Omsetningsrådet også for 2003. Sammen med søknaden, som er datert 27.08. 2002, har Matmerk oversendt:

- totalbudsjett for 2003
- årsmelding 2001

I St.prp. nr. 1 (2002-2003) fra Landbruksdepartementet er det avsatt 16 mill kroner. Dette er en reduksjon på 2 mill. kroner sammenlignet med foregående år. Matmerk har i sitt budsjett forutsatt inntekter fra merkebrukerne på 1 mill. kroner.

Matmerk sitt budsjettforslag for 2003 inneholder følgende hovedposter, i 1 000 kroner

	2003	2002
Lønn og godtgjørelser	5 500	5 960
Varer og tjenester	2 300	2 483
Konkurransefortrinn	1 000	1 050
Markedsføring	10 500	11 750
Diverse informasjon	1 300	1 915
TOT	20 600	23 158

Matmerk opplyser at hovedsatsningsområdene for 2003 er

- revitalisering og styrking av Godt Norsk-merket
- Utvikling av Spesialitet-merket
- styrke det opinionsdannende arbeidet

I søknaden fra Matmerk er totalbeløpet og fordelingen på de ulike organisasjonene det samme som det som ble fastsatt for 2002. Både i budsjettforslagene for melk og kjøtt er det foreslått å bruke 1,4 mill. kroner for 2003. I fjørfesektoren er det foreslått å bruke kr 420 000 og i hagebrukssektoren kr 250 000.

Selv om Fagsenteret for kjøtt foreslår at støtten til Matmerk skal være på kr 1,4 mill. gir fagstyret uttrykk for at: *...det er skeptisk til denne budsjettposten, og viser til at det tidligere år er foreslått å redusere denne posten på budsjettet*”.

I forbindelse med bevilgninger til Matmerk viser Prior Norge til at en fordelingsnøkkel basert på førstehandsverdi ville ha tilsagt et bidrag på kr 280 000 fra fjørfesiden. Omsetningsrådet fastsatte i fjor andelen til kr 420 000. Dette er tatt til etterretning ved utforming av budsjettet for 2003, og Prior Norge har budsjettet med en bevilgning på kr 420 000.

Forslaget fra Matmerk blir støttet av styrene i Prior Norge, Tine BA og Norsk Kjøtt for sine respektive sektorer.

Dette betyr at det til driften av Matmerk i 2003 blir foreslått følgende finansiering fra de ulike fondene for omsetningsavgift:

fondet for omsetningsavgiften for hagebruk	kr	250 000
fondet for omsetningsavgiften for egg og fjørfe	kr	420 000
fondet for omsetningsavgiften for melk	kr	1 400 000
fondet for omsetningsavgiften for kjøtt	kr	1 400 000
<u>TOT</u>	kr	<u>3 470 000</u>

Sekretariatet har ikke hatt mulighet til å prioritere en mer grunnleggende vurdering av nytten av tilskuddet til Matmerk, herunder hvor stort bidraget over omsetningsavgiften bør være. I en framtidig gjennomgang bør en også se nærmere på fordelingsnøkler ved en eventuell framtidig støtte.

Med hjemmel i forskrift om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet 25.09.91 gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet tar følgende til etterretning:

- 1 Av midler fra omsetningsavgiftene kan det i 2003 anvendes inntil kr 3 470 000 til driften av Matmerk.
- 2 Fordelingen mellom fondene slik det framgår av innstillingen, legges til grunn ved behandlingen av budsjettene av faglige tiltak for de aktuelle sektorene.

4. Markedsregulering melk – Budsjett for faglige tiltak i melkesektoren for 2003

Tine BA sender i brev av 29.10.2002 forslag til budsjett for faglige tiltak i 2003. Det blir foreslått kr 8 540 000 til drift av Norsk Matanalyse og kr 1 400 000 til driften av Matmerk. Dette er i samsvar med søknaden fra organisasjonene, og er det samme som ble godkjent i

Omsetningsrådet for 2002. Forslaget er behandlet i styret til Tine BA 24.10.02. Totalt utgjør forslaget til budsjett til faglige tiltak i melkesektoren kr 9 940 000.

Den vedlagte søknaden fra Matmerk er en samlesøknad for hele støtten fra omsetningsavgiftene. Det søkes om totalt kr 3 470 000. Det vises til en egen innstilling når det gjelder finansiering av Matmerk sin virksomhet i 2003 med midler fra omsetningsavgiftene.

I brevet framgår det at arbeidet med sikte på å etablere et opplysningskontor for meieriprodukter (OFM) fortsatt pågår. For 2002 ble det godkjent et budsjett på opp til 3 mill. kroner til det å etablere kontoret.

I forbindelse med forslag til omsetningsavgift på melk for 2003 blir det budsjettert med 15 mill. kroner til aktiviteter i regi av kontoret. Tine BA har signalisert at de i løpet av 1. halvår 2003 vil sende en søknad om godkjenning og budsjett for et slikt kontor. Statens landbruksforvaltning viser til den pågående evalueringen av opplysningskontorene i landbruket, der det i pkt. 1 i mandatet bl. a. heter: *"Det skal også ta hensyn til ...en mulig etablering av et opplysningskontor for meieriprodukter"*. Det vises også til Tine BAs representasjon i referansegruppen. Spørsmålet om etablering av et opplysningskontor for meieriprodukter vil måtte sees i sammenheng med den pågående evalueringen og Omsetningsrådets behandling av denne.

Med hjemmel i forskrift 25.09.91 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet gjøres følgende:

Vedtak

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

- 1 Av fondet for omsetningsavgiften på melk kan det i 2003 anvendes inntil kr 9 940 000 til faglige tiltak.
- 2 Godkjenning av budsjettet og adgangen til å disponere midler i samsvar med det, blir gitt med forbehold om at det for 2003 blir innkrevd avgift på melk, og at det står tilstrekkelig med midler til disposisjon.

5. Fagsenteret for fjørfe – Budsjett 2003

Med brev av 25.10.02 sender PRIOR Norge sitt forslag til budsjett for Fagsenteret for fjørfe for 2003.

Budsjettet er vedtatt anbefalt av styret i Prior Norge etter forutgående behandling i Fagstyret for Fagsenteret for fjørfe.

Prior Norge anbefaler at Omsetningsrådet bevilger kr 7 478 000 til faglige tiltak. I tillegg til dette kommer også godtgjørelse til Prior Norge. Prior Norge viser til at det har vært lagt vekt på at budsjettet ikke skal økes i forhold til budsjettet for 2002.

Budsjett

Det er for 2003 foreslått en budsjetttramme på totalt kr 8 256 700. Dette tilsvarer en økning på kr 59 700, dvs. 0,73 % sammenlignet med 2002.

Prosjekter

Prosjektene er delt inn i 5 ulike fagområder samt en reservepost. Forslaget til budsjett for 2003 er som følger:

Aktivitet/post	Budsjett 2003	Budsjett 2002	Endring*
Helse- og sykdomsproblematikk	1 159 000	950 000	22,0 %
Produktkvalitet	1 339 000	885 000	51,3 %
Produksjonsøkonomi	0	825 000	-100 %
Produksjonssystemer	428 000	366 000	16,9 %
Datafangst og informasjon	642 000	630 000	1,9 %
Ekstra FoU	800 000	800 000	0
Sum	4 368 000	4 456 000	- 2,0 %

* Endring i forhold til budsjett 2002

Posten helse og dyrevelferd foreslås økt med 22 % til kr 1 159 000. Det er foreslått oppstart av to nye prosjekter som skal ferdigstilles neste år. Det ene prosjektet omfatter en felttest og krever bortimot 50 % av forslaget til budsjett på posten. I tillegg inneholder posten to løpende oppgaver; fjørfønelsetjenesten og KOORIMP.

Posten produktkvalitet er foreslått økt med 50 % i forhold til 2002. Ett av prosjektene som inngår i denne posten skal starte opp i 2003. Det gjelder Campylobacter, handlingsplan. Det er ikke anslått når prosjektet skal ferdigstilles. De øvrige to prosjektene under denne post omhandler førsammensetning og føring, og startet opp i hhv. 2001 og 2002. Disse to prosjektene står for 67 % av midlene på posten, mens de i inneværende års budsjett sto for 80 % av midlene. Kvalitetssystemer i landbruket er en løpende oppgave hvor det har vært bevilget ca. kr 145 000 de senere år, hvilket også er foreslått for 2003.

Det søkes ikke om noen prosjekter innenfor produksjonsøkonomi for 2003. De økonomiske aspektene for bonden er ikke tilsidesatt, men alle de øvrige søkte prosjekter er indirekte av betydning for bondens økonomi ved at de bidrar til en mer lønnsom produksjon.

Innenfor produksjonssystemer er det i 2003 også planlagt oppstart av to nye prosjekter. I tillegg avsluttes ett prosjekt som startet opp i 2002.

I forbindelse med bevilgninger til Matmerk viser Prior Norge til at en fordelingsnøkkel basert på førstehandsverdi ville ha tilsagt et bidrag på kr 280 000 fra fjørfesiden. Omsetningsrådet fastsatte i fjor andelen til kr 420 000. Dette er tatt til etterretning ved utforming av budsjettet for 2003, og Prior Norge har budsjettert med en bevilgning på kr 420 000. Bevilgning til Matmerk blir behandlet i annen sak vedrørende budsjett for Matmerk.

Fra og med 2002 er noen kostnader med oppgaver som utføres av Norsk Landbrukssamvirke blitt dekket som en del av Faglige tiltak. Prior Norge finner det naturlig å følge opp denne praksisen. For 2003 er det budsjettert med et beløp på kr

222 000 til dekning av kostnader forbundet med oppgaver hos Norsk landbrukssamvirke. Dette er en økning på 3,3 % i forhold til 2002. Kostnadene fordeler seg på opplæringstiltak med kr 52 000, bransjeanalyser kr 62 000 og til sist generell administrasjon med kr 108 000. Når det gjelder generell administrasjon er, i følge Prior Norge, alternativet til at dette dekkes som en post at kostnadene fordeles på de øvrige oppgaver Norsk Landbrukssamvirke utfører innenfor omsetningslovens virkeområde. Statens landbruksforvaltning har ingen merknader til bevilgningen til Norsk Landbrukssamvirke.

I tillegg til de ovennevnte prosjekter kommer reserveposten ekstra FoU på kr 800 000, det samme beløp som ble avsatt for 2002. Posten er ment å gjøre det mulig å finansiere prosjekter som ikke er tilstrekkelig avklart når budsjettet behandles.

Personalkostnader

Fagsenteret har opprettholdt bemanningen på 4,5 årsverk også for budsjett 2003. Forslaget til budsjett er som følger:

Aktivitet/post	Budsjett 2003	Budsjett 2002	Endring*
Lønn og sosiale kostnader	2 660 000	2 530 000	5 %
Reiseutgifter	250 000	250 000	0
Driftsutgifter	200 000	200 000	0
Administrasjonskostnader	778 700	756 000	3 %
Sum	3 888 700	3 736 000	4,1 %

* Endring i forhold til budsjett 2002

Når det gjelder administrasjonskostnader dvs. godtgjørelsen til Prior Norge er denne lagt fram i en annen sak vedrørende budsjett for administrasjonsgodtgjørelse og foreslått til kr 778 700. Godtgjørelsen omfatter administrasjon av 0,6 årsverk samt felleskostnader og husleie for 4,5 årsverk.

I Fagsenterets budsjett er denne godtgjørelsen ført opp med kr 756 000, som er en videreføring av budsjett for 2002. Statens landbruksforvaltning forutsetter at det er godtgjørelsen på kr 778 700 som skal legges til grunn i budsjettbehandlingen.

På bakgrunn i diskusjon fremmet lederen forslaget om at det tas inn følgende i vedtaket:

Omsetningsrådet ber fagstyret for Fagsenteret for fjørfe foreta en gjennomgang av støtten til Norsk Landbrukssamvirke når det gjelder opplæringstiltak for tillitsvalgte og generell administrasjon før det fremmes forslag til budsjett for 2004.

Med hjemmel i forskrift 25.09.91 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet gjøres følgende:

Vedtaket

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

1. Av fondet for omsetningsavgiften på egg og fjørfekjøtt kan det i 2003 anvendes inntil kr 8 256 700 til faglige tiltak innenfor fjørfesektoren.
2. Det kan uten godkjenning gjøres overføringer på opptil 10 % mellom de enkelte postene.
3. Midlene blir utgiftsført avgiftsfondet for egg og avgiftsfondet for fjørfekjøtt. Den endelige fordelingen vil en komme tilbake til når regnskapet er lagt frem.

4. Godkjenning av budsjettet og adgangen til å disponere midler i samsvar med det, bli gitt med forbehold om at det for 2003 blir innkrevd avgift på egg og fjørfekjøtt, og at det står tilstrekkelig med midler til disposisjon.
5. Omsetningsrådet ber styret for Fagsenteret for fjørfe foreta en gjennomgang av støtten til Norsk Landbrukssamvirke når det gjelder opplæringstiltak for tillitsvalgte og generell administrasjon før det fremmes forslag til budsjett for 2004.

6. Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt – Budsjett 2003

Med brev av 25.10.02 sender PRIOR Norge sitt forslag til budsjett for Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt (OEH) for 2003.

Budsjettet er vedtatt anbefalt av styret i Prior Norge etter forutgående behandling i Ide- og ressursutvalget for OEH.

Prior Norge anbefaler at Omsetningsrådet bevilger kr 19 695 000 til opplysningsvirksomhet for egg og fjørfekjøtt. I tillegg til dette kommer godtgjørelsen til Prior Norge. Prior Norge viser til at det har vært lagt vekt på at budsjettet ikke skal økes i forhold til budsjettet for 2002.

Budsjett

Det er for 2003 foreslått en budsjetttramme på totalt kr 20 644 000. Dette tilsvarer en økning på kr 24 270, dvs. 0,1 % sammenlignet med 2002.

Det legges i budsjettet opp til en nedgang i de totale personal- og driftskostnadene på kr 155 730 (- 3,4 %) til kr 4 389 000.

OEH har 4 faste ansatte. Det har ikke vært økning i den faste bemanningen etter 1994. Det er budsjettet med kr 2 140 000 til lønn og sosial kostnader, en økning på 5 % i forhold til 2002.

Bil- og reisekostnader er budsjettet til kr 300 000 fordelt med hhv. kr 77 000 på bilhold, kr 100 000 på avskrivninger på personbiler og kr 123 000 på reise. Posten har en reduksjon på 19,8 % i forhold til 2002.

Til innleid hjelp er det budsjettet med kr 300 000, en nedgang på 22,1 % i forhold til 2002. Posten omfatter 3-4 dagers vikariat til kontorarbeid og materiellekspedisjon.

Driftsutgiftene utgjør kr 700 000 som er en nedgang i forhold til 2002 på 8 %.

Den siste posten som inngår i personal og driftskostnadene er administrasjons-kostnader dvs. godtgjørelse til Prior Norge for felles administrasjon med OEH. Kostnaden omfatter administrasjon av 0,4 årsverk, samt felleskostnader og husleie for 4,0 årsverk. Det er i

budsjettet budsjettert med kr 925 000, mens det i brev av 18.10.02 fra Prior Norge er søkt om kr 949 000. Godtgjørelsen til Prior Norge behandles i forbindelse med sak vedrørende budsjett for administrasjonsgodtgjørelse fjørfe.

Det er for de resterende poster i budsjettet, dvs. OEHs aktiviteter, budsjettert med en økning på 1,1 % til kr 16 255 000. Kostnadene fordeler seg på følgende aktiviteter/poster:

Aktivitet/post	Budsjett 2003	Budsjett 2002	Endring*
Prøvekjøkken	200 000	380 000	- 47,4 %
Reklamemateriell	2 540 000	4 525 000	- 43,9 %
Annonsering	9 275 000	6 260 000	48,2 %
PR	1 000 000	1 600 000	- 37,5 %
Butikkdemonstrasjoner	2 010 000	2 010 000	0
Markedsundersøkelser	260 000	300 000	- 13,3 %
Prosjekt Egg i skolen	970 000	1 000 000	- 3 %
Sum	16 255 000	16 075 000	1,1 %

* Endring i forhold til budsjett 2002

Sammenlignet med inneværende års budsjett er annonsering den eneste posten som foreslås økt. Denne aktiviteten har økt med kr 3 mill. (48,2 %) til kr 9 275 000. Bakgrunnen for økningen er i første rekke at det legges opp til en betraktelig økning i aktivitetsnivået i kjøpte medier. Med det menes at OEH satser på en markedsføringsaktivitet som er fordoblet i forhold til tidligere års virksomhet.

Brosjyrene fra OEH har til i dag vært distribuert gjennom en rekke kanaler; butikker, messer, annonser osv. Det er for 2003 planlagt å produsere en ny brosjyre: "Marinèr!" Oppskriftshefte med marinader for hvitt kjøtt. Reklamemateriell er foreslått redusert med 43,9 % til kr 2 540 000.

PR reduseres med kr 600 000 (-37,5 %) til kr 1,0 mill. OEH opplyser at de er innstilt på å gi PR-aktiviteter fortsatt høy prioritet innenfor en sterkt redusert budsjetttramme.

Når det gjelder butikkdemonstrasjoner er budsjettet uendret i forhold til inneværende års budsjett på kr 2 010 000. Det er budsjettert med 2600 demonstrasjonsdager, og tilskuddet fra OEH er på kr 600 per dag. I tillegg kommer blant annet opplæring av demonstrasjonspersonell, hvor det fokuseres på demonstrasjonens kvalitative innhold.

Det er for 2003 budsjettert med noe lavere beløp, kr 260 000 (-13,3 %), til markedsundersøkelser i forhold til 2002. Det er blant annet ønskelig å gjenta "omibusundersøkelsen" av forbrukers syn på egg og kolesterol for å se om det er endring å spore. Det er også aktuelt å teste inntrykk av TV-kampanjen for egg: "JA til flere søndager".

Til slutt når det gjelder prosjektet "Egg i skolen" er det planlagt for 2003 å arbeide med evaluering og oppgradering av undervisningsmateriellet "Pål sine høner". Det er også planlagt å legge det ut på internett. Posten er redusert med kr 30 000 (- 3 %) til kr 970 000.

Vurdering

Ved gjennomgang av budsjettet savner Statens landbruksforvaltning en nærmere begrunnelse for budsjetteringen på de enkelte poster, dvs. noe grundigere enn det som er

omtalt i markedsplanen. Spesielt er dette ønskelig i de tilfeller der postene er foreslått endret i forhold til fjorårets budsjett.

Når det gjelder godtgjørelsen til Prior Norge er denne lagt fram i forbindelse med sak vedrørende administrasjonsgodtgjørelse for fjørfe, og er foreslått til kr 949 000. I OEHs budsjett er forslaget kr 925 000 og en videreføring av budsjettet for 2002. Statens landbruksforvaltning forutsetter at det er godtgjørelsen på kr 949 000 som skal legges til grunn i budsjettbehandlingen og har derfor fremmet nevnte beløp i forslag til bevilgninger i denne sak.

Ved behandling av budsjettet for 2002 ble budsjettet omtalt som romslig. Flere av postene innenfor personal og driftskostnader ble som følge av dette redusert. Når det gjelder budsjettet for 2003 vurderer Statens landbruksforvaltning det dithen at budsjettet i hovedtrekk er innenfor de gitte rammer.

For driftsutgifter er det på underposten tjenestetelefoner foreslått en økning på 66,7 % til kr 20 000. Prior Norge hadde tilsvarende forslag i budsjettet for 2002, hvilket var en økning på 100 % fra 2001. Ved budsjettbehandlingen ble det innvilget kr 12 000 til tjenestetelefon. Det er ved budsjettet for 2003 ikke lagt ved noen begrunnelse for at denne posten igjen skulle økes. Statens landbruksforvaltning er kritisk til en slik økning av denne post uten en nærmere begrunnelse, men som følge av at økningen totalt sett er marginal velger Statens landbruksforvaltning å opprettholde den foreslåtte budsjettposten.

Når det gjelde aktivitetene til OEH er Statens landbruksforvaltning noe skeptisk til den store økningen (48, 2 %) i annonsering. Samlet sett er det imidlertid ingen økning i forhold til budsjettet for 2002. Budsjettforslaget er fremlagt og har fått sin tilslutning både i Ide og ressursutvalget og i styret i Prior Norge. Statens landbruksforvaltning finner det av den grunn vanskelig å foreslå store endringer på den prioritering som er gjort. Derimot hadde det som nevnt ovenfor vært ønskelig med en begrunnelse for denne til dels store omprioriteringen.

Med hjemmel i forskrift 25.09.91 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet gjøres følgende:

Vedtak

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

1. Av fondet for omsetningsavgiften på egg og fjørfekjøtt kan det anvendes inntil kr 20 644 000 til opplysningsvirksomhet i 2003.
2. Det kan uten godkjenning gjøres overføringer på opptil 10 % mellom de enkelte postene.
3. Midlene blir utgiftsført avgiftsfondet for egg og avgiftsfondet for fjørfekjøtt. Den endelige fordelingen vil en komme tilbake til når regnskapet er lagt frem
4. Godkjenning av budsjettet og adgangen til å disponere midler i samsvar med dette, bli gitt med forbehold om at det for 2003 blir innkrevd avgift på egg og fjørfekjøtt, og at det står tilstrekkelig med midler til disposisjon.

7. Markedsregulering korn - Budsjett for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet 2003 Styringsmodell

I møte i Omsetningsrådets arbeidsutvalg 07.06.02 og i Omsetningsrådet 21.06.02, ble det orientert om Norske Felleskjøps forslag til styringsmodell for Brødfakta. Det ble videre orientert om at forslaget ikke var styrebehandlet i Norske Felleskjøp på det tidspunkt saken ble forberedt for behandling i Arbeidsutvalget og i Omsetningsrådet. Det ble tatt forbehold om eventuelle endringer som kunne komme ved styrebehandlingen. Av protokollene fra møtene i Arbeidsutvalget og i Omsetningsrådet går det fram at Statens landbruksforvaltning skulle komme tilbake til saken i forbindelse med behandling av Brødfaktas budsjett for 2003.

I brev av 11.09.02 meddeler Norske Felleskjøp at styringsmodellen ble behandlet i Norske Felleskjøps styre 30.05.02 og at styret tar styringsmodellen til orientering. Lars Fredrik Stuve utpekes som ny styreleder og Nina Strømnes Rodem som nytt styremedlem.

Styringsmodellen er som følger:

2 medlemmer, inkl. formann, Norske Felleskjøp

1 medlem, Felleskjøpet Øst Vest

1 medlem, Handelsmøllenes Forening (Norgesmøllene/Cerealía)

1 medlem, Baker og Konditorbransjens Landsforening.

Av protokoll fra Omsetningsrådets møte 21.06.02 framgår: ”Norske Felleskjøp opplyser at forslaget til styresammensetning er drøftet med Næringsmiddelbedriftenes Landsforbund (NBL)/ Baker og Konditorbransjens Landsforening. Næringsmiddelbedriftenes Landsforbund meddeler i en tilbakemelding til Statens landbruksforvaltning at de tar forslaget til etterretning”.

Budsjett for Brødfakta

Statens landbruksforvaltning har i brev fra Norske Felleskjøp av 14.10.02 fått oversendt forslag til budsjett der totale driftskostnader er på kr 4 301 000 for Brødfakta for 2003. Budsjettet ble vedtatt på Brødfaktas styremøte 08.10.02 med bakgrunn i tidligere vedtatt strategiplan for perioden 2001 til 2003. Budsjettet ble behandlet i Norske Felleskjøps styre på møte 14.10.02 med vedtak om å søke Omsetningsrådet om dekning av driftskostnader for Brødfakta på kr 4 301 000 for 2003.

Brødfakta har valgt tre større satsingsområder av langsiktig karakter som arbeidet i 2003 er en videreføring av. Budsjettet er satt opp i samsvar med dette. Tallene i parentes er budsjett 2002:

Informasjon og opplysningsvirksomhet rettet mot grunnskolen. Inkludert i beløpet ligger også undervisningsmateriell til barnehager. Dette er oppgaver som utføres i samarbeid med TINE og Opplysningskontoret for Frukt og Grønt	kr 1 280.000	(1 200 000)
1. Samarbeid med Norges Skiforbund og langrennseliten for å fremheve brød som en viktig og riktig del av kostholdet til aktive mennesker	kr 580 000	(685 000)
2. Kurs innen storhusholdning for å øke kompetansen om produksjon og oppbevaring av brød	kr 200 000	(200 000)
3. Profilering av Brødfakta gjennom diverse arrangementer og kanaler	kr 450 000	(300 000)
Sum aktivitetskostnader 2003	kr 2 510 000	(2 385 000)
Sum sekretariatskostnader, inkludert 1,5 årsverk fordelt på to personer	kr 1 791 000	(1 838 000)
Sum driftskostnader	kr 4 301 000	(4 223 000)

I budsjettet for 2002 var kr 75 000 i web-kostnader og 50 000 til årsberetning ført under sekretariatskostnader. I budsjettet for 2003 er disse kostnadene lagt inn under aktivitetskostnader. Korrigeres for dette er det ingen endring i aktivitetskostnadene i forhold til 2002-budsjettet.

Det er en økning i sekretariatskostnadene på 4,6 % i forhold til budsjettet for 2002. Dette skyldes i hovedsak økte pensjonskostnader. Samlede budsjetterte kostnader for 2003 tilsvarer en økning på 1,9 % i forhold til budsjettet for 2002.

Med bakgrunn i dette søker Norske Felleskjøp Omsetningsrådet om dekning av de totale driftskostnader for Brødfakta på kr 4 301 000 for 2003.

Budsjettet er satt opp med inntekter (tilskudd over omsetningsavgifter) på kr 4 178 000 og med renteinntekter på kr 150 000 samt budsjetterte driftskostnader som ovenfor. Samlet gir dette et budsjettert overskudd på kr 27 000,-. Renteinntektene skriver seg fra en egenkapital på kr 2 000 000 som står på rentebærende konto.

Med hensyn til renteinntektene har Statens landbruksforvaltning kommet til at disse bør være med å dekke driftskostnadene. Forutsatt et budsjett i balanse betyr dette at godtgjørelsen til administrasjon av Brødfakta i 2003 vil beløpe seg til kr 4.151 000 (kr 4.301 000 - kr 150 000), som er 2,3 % høyere enn i 2002. Statens landbruksforvaltning har lagt dette til grunn i sitt forslag til vedtak.

Med hjemmel i "forskrift 25.09.91 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet" gjøres følgende:

Vedtak

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

1. Av fondet for omsetningsavgift på korn kan det i 2003 anvendes inntil kr 4 151 000 til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i kornsektoren
2. Det kan gjøres mindre budsjettoverføringer mellom hovedposter i budsjettet
3. Godkjenning av budsjettet og adgang til å disponere midler i samsvar med det, blir gitt med forbehold om at det for 2003 blir innkrevd avgift på korn, og at det står tilstrekkelig med midler til disposisjon.

8. Faglige tiltak og opplysningsarbeid pelsdyr – Budsjett 2003

I brev av 14.10.02 fremmer Norges Pelsdyrslag (NPA) sitt budsjett for faglige tiltak og opplysningsarbeid for 2003. Styret i Norges Pelsdyrslag har behandlet og godkjent budsjettet. Budsjettet har en ramme på kr 5 160 000. Den vedtatte rammen for 2002 var på kr 5 150 000. Dette er en marginal økning på kr 10 000 (0,2 %).

På NPAs årsmøte våren 2002 ble det vedtatt å fremme forslag overfor omsetningsrådet om å opprettholde samme avgiftssats som de foregående år også for 2003, dvs. 1,75 %.

Verdien pr. skinn er vanskelig å prognosere siden at skinnene selges på auksjon til verdensmarkedets priser. For kommende sesong forventer NPA at det gjennomsnittlige prisenivået for sesongen 2001/02 vil holde seg.

I budsjett for 2003 er det anslått en skinnpris på kr 580 pr. reveskinn og kr 215 pr. minkskinn. Dette vil gi en omsetningsverdi på kr 295 mill og ut fra en omsetningsavgift på 1,75 % vil pelsskinnavgifta for 2003 utgjøre kr 5,16 mill. Budsjettet for anvendelse av avgifta er tilpasset dette nivået.

Faglige tiltak

For posten faglig virksomhet/rådgivning er det budsjettet med kr 3 190 000 over omsetningsavgiften. Dette utgjør 61,8 % av det totale budsjettet.

For posten forskning og utvikling er det budsjettet med kr 270 000 som er en økning i forhold til prognosen for inneværende år på 17,4 %. Økningen er i første rekke rettet mot dyrehelse og velferdsprosjekt.

Opplysningsvirksomhet

For posten reklame og salgsfremmende tiltak har NPA foreslått å beholde kostnadsnivået tilsvarende som i 2002, dvs. på kr 1 500 000. Denne posten utgjør i underkant av 30 % av totalbudsjettet.

Pelsdyroppdretterne i de fire nordiske land har via sine sentral organisasjoner gått sammen og dannet selskapet SAGA Furs of Scandinavia (SAGA). Selskapets strategi med direkte samarbeid med fabrikkantene og med ledende internasjonale designere og motehus synes i følge NPA å være vellykket og vil bli opprettholdt. SAGA har vært finansiert over en avgiftssats i størrelsesorden 1- 1,25 % av omsetningsverdien på skinnene.

Norges Pelsdyrslag og Oslo Skinnauksjoner A/L har i samarbeid egne markedstiltak rettet mot auksjonskundene. Dette er uavhengig av den aktiviteten som skjer i regi av SAGA.

Det er i budsjettet for 2003 satt av kr 200 000 til ledelse fordelt på valgte organer og administrasjon. Posten er uendret i forhold til budsjettet for 2002.

Sekretariatet har ingen innvendinger til budsjettforslaget for 2003.

Omsetningsavgiften

Nivået på omsetningsavgiften, vurdering av fondsreserven og budsjettet for kommende år må sees i sammenheng. Omsetningsrådet har derfor alltid lagt opp til å behandle avgiftssats og budsjett samtidig. Perioden 1993–2002 viser følgende utvikling:

	Avgift, %	Fond pr. 1.1 mill. kroner	Avgiftsinngang mill. kroner
1992	2,25	1,0	3,4
1993	2,25	0,3	3,9
1994	1,50	0,3	4,3
1995	2,00	2,0	5,7
1996	1,75	1,5	7,5
1997	1,75	2,6	5,1
1998	1,75	2,6	5,4
1999	1,75	1,1	3,7
2000	1,75	0,4	3,7
2001	1,75	0,7	5,2
2002	1,75	1,5	(5,2)

Avgiftsinngangen for 1998 er ikke sammenlignbar med tidligere år da det ved overgangen til nytt regnskapssystem er tatt med 2-3 måneder mer enn ved de forutgående beregninger.

For 2003 er både budsjett og avgiftsinngang beregnet til å utgjøre 5,16 mill. kroner. Med disse forutsetningene vil fondet bli omtrent uendret i 2003.

Vurdering

Statens landbruksforvaltning har gjennomgått og vurdert forslag til budsjett for 2003 og finner så lagt en kan vurdere at de er i overensstemmelse med forskrift for bruken av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

Med hjemmel i forskrift 25.09.91 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

1. Av fondet for omsetningsavgiften på pelsdyrskinn kan det for 2003 anvendes inntil kr 5 160 000 til faglige tiltak og opplysningsarbeid.
2. Det kan gjøres mindre overføringer mellom de enkelte postene.

3. Godkjenning av budsjettet og adgangen til å disponere midler i samsvar med det, blir gitt med forbehold om at det for 2003 blir innkrevd avgift på pelsdyrskinn, og at det står tilstrekkelig med midler til disposisjon.
4. Omsetningsrådet foreslår overfor Landbruksdepartementet at omsetningsavgiften på pelsdyrskinn blir satt til 1,75 % for 2003.

9. Støtte til Norsk landbrukssamvirke i 2003 av midler fra omsetningsavgiftene – Orienteringssak

I administrasjonsbudsjettene til Prior Norge BA, Tine BA og Norsk Kjøtt inngår dekning av Norsk Landbrukssamvirke (NL) sitt arbeid med prognoser for markedsregulatorene. Bakgrunnen for støtten til Norsk Landbrukssamvirke er forskrift 25.09.91 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 pkt. 5, der det heter:

"Midler fra omsetningsavgiften kan anvendes til dekning av deler av den kontingent som produsentorganisasjoner som representerer avgiftsbelagte produkter betaler til Landbrukssamvirkets Felleskontor. Andelen er oppad begrenset til et beløp som tilsvarer vedkommende organisasjons bidrag til de av Landbrukssamvirkets Felleskontors tiltak som kvalifiserer til finansiering av midler fra omsetningsavgiften."

Med utgangspunkt et notat fra sekretariatet av 01.10.91 klargjorde Omsetningsrådet vilkårene for at Omsetningsrådet skal refundere omsetningsorganisasjonene sine kostnader med NL. Det heter der at:

Aktiviteten må falle inn under formålet med Omsetningslova som er å fremme omsetningen av jordbruksvarer innenfor lovens produktavgrensning.

Aktiviteten må være en så sterkt prioritert oppgave at det kan forsvares å ta inn avgiftsmidler fra alle produsenter for å finansiere oppgaven.

En konkluderte med at de viktigste støtteverdige oppgavene er:

- prognosearbeid,
- opplæring av tillitsvalgte og
- produktrettet informasjon.

Den delen av organisasjonene sin kontingent til NL som ikke blir dekket over omsetningsavgiften, dekker organisasjonene selv i samsvar med vedtatt budsjett for NL.

Fra og med budsjettåret 2001/2002 (for Norsk Kjøtt fra og med 2002) har dekning av disse kostnadene blitt flyttet fra faglige tiltak til administrasjonsgodtgjørelsen fordi dette arbeidet er en administrativt oppgave og ikke et direkte faglig tiltak. Tine BA søker om dekning av disse kostnadene over midler fra omsetningsavgiften første gang ved årets budsjettsøknad for administrasjonsgodtgjørelsen for 2002/2003.

Budsjett for 2003

NL sitt budsjett for prognosearbeid utgjør totalt kr 1 164 992. Kostnadene fordeles forholdsmessig på Prior Norge BA, Tine BA og Norsk Kjøtt på følgende omforente måte:

Prior Norge BA	15,0 %	kr 175 000
Tine BA	42,5 %	kr 495 000
Norsk Kjøtt	42,5 %	kr 495 000

Administrasjonsbudsjettet til Prior Norge BA blir lagt fram i dagens møte, mens dette budsjettet for Tine BA og Norsk Kjøtt først vil bli lagt fram senere.

Utover kostnader til prognosearbeid blir det i budsjettene til faglige tiltak gitt følgende støtte til NL:

Fagsenteret for kjøtt

Bransjeanalyser i landbruket	kr 200 000
Rådet for mattrygghet	kr 100 000

Fagsenteret for fjørfe

Opplæringstiltak for tillitsvalgte	kr 52 000
Bransjeanalyser	kr 62 000
Generell administrasjon	kr 108 000

Utfra dette vil den samlede støtten til Norsk landbrukssamvirke av midler fra omsetningsavgiften i 2003 bli på kr 1 687 000.

På bakgrunn i diskusjon i sak 5 fremmet lederen forslag om at det tas inn følgende i vedtaket:

Arbeidsutvalget ber fagstyret for Fagsenteret for fjørfe foreta en gjennomgang av støtten til Norsk Landbrukssamvirke når det gjelder opplæringstiltak for tillitsvalgte og generell administrasjon før det fremmes forslag til budsjett for 2004.

Vedtak:

1. Arbeidsutvalget tar oversikten til orientering
2. Arbeidsutvalget ber styret for Fagsenteret for fjørfe foreta en gjennomgang av støtten til Norsk Landbrukssamvirke når det gjelder opplæringstiltak for tillitsvalgte og generell administrasjon før det fremmes forslag til budsjett for 2004.

10. Markedsregulering i fjørfesektoren - Budsjett for administrasjonsgodtgjørelse for 2003 og 2. halvår 2002

Med brev av 18.10.2002 oversender Prior Norge forslag til dekning av administrasjonsgodtgjørelse i fjørfesektoren for perioden 2 halvår 2002 og 2003. Administrasjon av faglige tiltak og opplysningsarbeid blir behandlet i egen sak.

I Omsetningsrådets møte 26.10.2001 ble § 2 i forskrift om bevilgninger til markedsreguleringstiltak innenfor fjørfesektoren endret slik at beløpet som skulle dekke utgiftene ved administrasjon skulle fastsettes pr. år, og ikke som tidligere pr. avtaleår. Dette er bakgrunnen for at det søkes om dekning av administrasjonskostnader både for 2. halvår 2002 og kalenderåret 2003.

I forbindelse med fastsettelsen av administrasjonsgodtgjørelsen i fjørfesektoren har det de siste årene blitt foretatt en omfattende gjennomgang av hvor stor andelen av styrets arbeid som er relatert til markedsregulering, og av det antall årsverk som Prior Norge har benyttet i forbindelse med administrasjon av reguleringen. Prior Norge vurderer i sitt brev at det ikke er vesentlige endringer i omfanget av det administrative arbeidet for den aktuelle perioden, og dette er lagt til grunn for forslaget til vedtak.

Statens landbruksforvaltning varslet sist år en gjennomgang av administrasjonsgodtgjørelsen. Innstillingene på de ulike sektorene i dagens møte er i noen grad forsøkt harmonisert i forhold til hvordan søknadene er presentert. Omsetningsrådet foretok i 1998 på basis av en ekstern gjennomgang, en vurdering av administrasjonsgodtgjørelsen i alle sektorer. Dagens godtgjørelse bygger bl.a. på denne vurderingen. Statens landbruksforvaltning vil i løpet av 2003, fortrinnsvis 1. halvår, fremlegge en vurdering av behovet for en ny gjennomgang for Omsetningsrådet av grunnlaget og prinsippene for kostnadene ved å administrere markedsreguleringen. En grunn til at det kan være behov er de organisasjonsmessige endringene som har skjedd hos markedsregulatorene de siste årene. Dersom det vedtas en slik gjennomgang, vil Omsetningsrådet bli forelagt forslag til mandat og budsjett på samme måte som når Omsetningsrådet i juni 2002 vedtok en evaluering av opplysningskontorene i landbruket.

Kostnader ved hovedkontoret og eggproduktfabrikken

I følge Prior Norges brev av 18.10.2002 vil det bli benyttet 6,3 årsverk til administrasjon av markedsreguleringstiltakene i 2003. Foregående år ble 6,6 årsverk godkjent som tilknyttet markedsreguleringen,

Dette innebærer en reduksjon på 0,3 årsverk i budsjettet for 2003 tilknyttet markedsreguleringen i forhold til foregående periode. Økonomiavdelingen er redusert med 0,1 årsverk. Tilsvarende har markedsavdelingen hatt en netto reduksjon på 0,2 årsverk hvor 0,1 årsverk er knyttet til en reduksjon i sekretariatet for førtidsslakting.

Prior Norge har beregnet kr 577 000 i personalkostnader og kr 284 000 i øvrige kostnader pr årsverk for administrasjon av markedsreguleringen. Med en årsverkskostnad på kr 861 000, som er en økning på 3,8 % i forhold til 2001/2002, søker Prior Norge om å få dekket administrasjonskostnader ved Prior Norge sentralt og ved Eggproduktfabrikken på kr 5 422 400 i 2003.

Prior begrunner økningen i personalkostnader med lønnsoppgjøret i 2002. Øvrige kostnader er redusert med kr 4 000 pr. årsverk i forhold til forrige søknad.

Kostnadene som Prior oppgir både når det gjelder lønnsvekst og øvrige kostnader, bygger på regnskapstall. Årsverkskostnaden fremkommer ved å summere lønnskostnader for de ansatte i de avdelingene som har oppgaver knyttet til markedsreguleringen, for deretter å finne gjennomsnittslønnen.

Administrasjonsgodtgjørelsen Omsetningsrådet fastsetter skal kun kompensere markedsregulator for utføring av oppgaver knyttet til markedsreguleringen.

Kostnader ved regionselskapene

Samlede kostnader pr. årsverk for regionselskapene er satt til 85 % av kostnadene i Prior Norge. Våren 1999 ble det foretatt en gjennomgang av kostnadene ved

markedsreguleringen ved Rogaland Egglag. Denne gjennomgangen bekreftet dette forholdet.

I søknaden i 2001 foreslo Prior at regionenes andel av arbeidet med markedsreguleringen skulle inngå med 1,2 årsverk. Dette begrunnes med at det etter konserndannelsen har blitt en samordning av funksjoner og en endring i anleggsstruktur. Fordelt på 3 regioner utgjør dette 0,4 årsverk på hver region og må ifølge Prior betraktes som et absolutt minimum. Statens landbruksforvaltning registrerer at antall årsverk i regionene er redusert de senere år delvis med bakgrunn i konserndannelse og endring av arbeidsoppgaver.

En årsverkskostnad på tilsvarende 85 % av kostnadene ved Prior Norge sentralt utgjør kr 732 000. Dermed blir administrasjonskostnadene ved regionselskapene kr 877 900 i 2003.

Styrets arbeid

Andelen av styrets kostnader som skal dekkes over markedsreguleringen bygger på en gjennomgang av styrets arbeid i 2001 hvor Prior Norge har gjennomgått styreprotokollene for 2000 og 1. halvår 2001. Andelen av styrets arbeid som kunne knyttes til markedsregulering, utgjorde ca. 30 % av styrets arbeid.

Prior foreslår i søknaden for 2003 at andelen reduseres til 20 % på bakgrunn av at Prior Norge etter omorganiseringen til et konsern har fått utvidede oppgaver. Dette innebærer at styret har fått økt aktivitet, noe som kommer til uttrykk ved en økning av kostnadene tilknyttet styrets virksomhet (eksklusiv reisekostnader) på kr 691 695, som utgjør en økning på 43 %.

Styrets samlede kostnader i 2001, eksklusiv reisekostnader, var på kr 1 622 461. Med en prosentsats på 20 % utgjør administrasjonsgodtgjørelsen for styrets arbeid kr 324 490. Dette er en økning på 14 % sammenliknet med forrige års budsjett.

SLF kan ikke se at det er noe grunnlag for at omfanget av styrets ressursbruk knyttet til markedsreguleringen øker i forhold til tidligere år. Prior begrunner økningen med at styret har fått mange andre oppgaver, bl.a. å fungere som årsmøte for regionselskapene. SLF vurderer denne økningen i styregodtgjørelsen til å være urimelig høy, og foreslår at kostnadene ved styret dekkes med kr 300 000, som er en økning på 7 % i forhold til 2001. På bakgrunn av de store organisatoriske endringene som også tydeligvis har innvirkning på de totale styrekostnadene, bør det foretas en ny gjennomgang av markedsreguleringens andel av styrets kostnader før fastsettelse av administrasjonsgodtgjørelsen for senere år.

Eksportfremmende tiltak

Fra 1998/1999 ble støtte til eksportfremmende tiltak samordnet med administrasjonsgodtgjørelsen, og støtten ble satt til kr 60 000 i 2000. Omsetningsrådet vedtok i 2001 at støtten til eksportfremmende tiltak skulle utgå. Bakgrunnen var bl.a. at Prior Norge ikke hadde begrunnet berettigelsen av at midler fra omsetningsavgiften skulle benyttes til dette tiltaket, og at en samlet sett var noe i tvil om hvilken betydning denne virksomheten hadde for markedsreguleringen.

Støtten blir benyttet til medlemskontingent i International Egg Commission (IEC), til deltakelse på konferanse og årlig møte i regi av IEC i tillegg til deltakelse på Nordisk bransjemøte.

Prior foreslår at støtten til eksportfremmende tiltak settes til kr 63 000. Denne posten har fra 1998/1999 vært en del av søknaden om administrasjonsgodtgjørelse. Utgiftene til de ovenfor nevnte aktiviteter ble på det tidspunktet dokumentert ved en regnskapsgjennomgang for de 4 foregående årene.

Prior Norge begrunner støtten bl.a. med at for markedsregulator er det viktig å være oppdatert på utviklingen i det internasjonale eggmarkedet. I forhold til eksport av markedsoverskudd er i følge Prior fora som IEC og "Nordisk bransjemøte" viktige arenaer for å etablere kontakter for å kunne ivareta ansvaret som eksportør av reguleringsvare.

På bakgrunn av Prior sin redegjørelse for betydningen av å være oppdatert på eksportmarkedet, foreslår SLF at kr 63 000 til eksportfremmende tiltak inngår i administrasjonsgodtgjørelsen. Dette er imidlertid en post som vil bli vurdert i tilknytning til gjennomgangen av administrasjonsgodtgjørelsen.

Prognosearbeid

Kostnader ved prognoseutvalget i Norsk Landbrukssamvirke ble i 2001 overført til budsjettet for administrasjonsgodtgjørelsen. Oppgaven ble tidligere finansiert over budsjettet for faglige tiltak. Prior Norge skriver i sin søknad at kostnaden ved prognosearbeidet på fjørfesektoren utgjør kr 188 000.

Etter at søknaden var sendt, framgår det at totalbudsjettet for denne posten i Norsk landbrukssamvirke er endret, slik at kostnaden som relateres til fjørfesektoren blir kr 175 000. Budsjettet for den samlede prognoseaktiviteten er på kr 1 164 992, og dette beløpet blir forholdsmessig fordelt på Tine BA, Prior Norge og Norsk Kjøtt. Det vises ellers til egen orienteringssak på dette.

Oppsummering

I forhold til tidsperioden administrasjonsgodtgjørelsen skal gjøres gjeldende for, har Statens landbruksforvaltning lagt til grunn at personalkostnadene har økt som en følge av lønnsoppgjøret 2002. De oppgitte driftskostnadene bygger på regnskapstall fra 2001. Dette innebærer at de oppgitte kostnadene i søknaden er de mest oppdaterte og reelle kostnader for 2. halvår 2002, og at det slik er rimelig at søknaden for 2003 også gjøres gjeldende for 2. halvår 2002.

I tabellen nedenfor framgår antall årsverk og kostnader for de to foregående avtaleperiodene, samt forslag for inneværende avtaleår.

	Vedtak i Omsetningsrådet		Forslag fra PN	Innstilling
	2000/2001	2001/2002	2.h.2002 og 2003	2.h.2002 og 2003
Hovedkontoret / PEP				
- årsverk	6,5	6,6	6,3	6,3
- lønnskostnad pr. årsverk kr:	479 000	540 000	577 000	577 000
- øvrige kostnader pr. årsverk, kr.	262 000	288 000	284 000	284 000
- tot kostander pr. årsverk	741 000	828 000	861 000	861 000
- TOT kostnad ved hovedktr.	4 816 500	5 464 800	5 422 400	5 422 400
Regionselskapene				
- årsverk	1,4	1,2	1,2	1,2
- lønnskostnad pr. årsverk kr:	407 150	459 000	490 400	490 400
- øvrige kostnader pr. årsverk, kr.	222 700	244 800	241 400	241 400
- tot kostnader pr. årsverk	629 850	703 800	731 800	731 800
- TOT kostnad ved regionselsk.	881 790	844 600	878 000	878 000
TOTALT				
Ant årsverk	7,9	7,8	7,5	7,5
Lønn	3 683 510	4 114 800	4 222 300	4 222 300
Drift	2 014 780	2 194 600	2 078 000	2 078 000
Styret	258 000	279 200	324 500	300 000
Eksportfremmende tiltak	60 000	0	63 000	63 000
Prognoseutvalget		183 500	188 000	175 000
SUM	6 016 290	6 772 100	6 875 800	6 838 300

Steinar Hauge fremmet forslag om å redusere budsjettet til styret med kr 20 000 og ta ut forslaget om kr 63 000 til eksportfremmende tiltak, totalt kr 83 000 for 2003, og kr 41 500 for 2. halvår 2002. Forslaget falt mot stemmen til Hauge.

På bakgrunn av diskusjon fremmet lederen at det tas inn i vedtaket at godtgjørelsen for styrets arbeid og støtten til eksportfremmende tiltak blir vurdert særskilt før budsjettet for 2004 legges fram.

Med hjemmel i forskrift 26.10.2001 om bevilgninger til markedsreguleringstiltak innenfor fjørfesektoren § 2 gjøres følgende:

Vedtak

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at følgende vedtak blir gjort:

1. Prior Norge godtgjøres med kr 3 419 150 for administrasjon av markedsreguleringen i fjørfesektoren for 2. halvår 2002.
2. Prior Norge godtgjøres med kr 6 838 300 for administrasjon av markedsreguleringen i fjørfesektoren for 2003.

3. Omsetningsrådet ber om at godtgjørelsen for styrets arbeid og støtte til eksportfremmende tiltak blir vurdert særskilt før det fremmes forslag til budsjett for 2004.

11. Markedsregulering korn - Budsjett for administrasjonsgodtgjørelse 2003

I brev av 14.10.02 oversendte Norske Felleskjøp budsjettforslag for godtgjørelse for administrasjon av markedsreguleringen innen kornsektoren for 2003 pålydende kr 3 928 300.

Personalkostnader:

Til administrasjon av markedsreguleringen for korn vil Norske Felleskjøp bruke 2,85 årsverk i 2002. Samme antall årsverk er lagt inn i budsjettet for 2003. Samlede personalkostnader er budsjettet til kr 1 773 600. Dette er en nedgang på kr 24 000 i forhold til budsjettet for 2002. Nedgangen skyldes endringer i lønnsavtalene mellom forhenværende og nye medarbeidere. Budsjetterte personalkostnader i 2003 tilsvarer kr 622 300 per årsverk som er kr 8 400 lavere enn budsjettet for 2002. Årsverkskostnaden er likevel relativt høy og avspeiler at Norske Felleskjøp er en liten organisasjon der også oppgaver innen markedsreguleringen ivaretas av ledere og sentrale fagpersoner.

Reisekostnader:

Reisevirksomheten er i hovedsak knyttet til møteaktivitet i kornområdene. I budsjettforslaget for 2003 er det regnet med en økning på 5 % i forhold til budsjettet for 2002. Budsjetterte reisekostnader i 2003 er på kr 203 300.

Driftskostnader:

Andel av driftskostnadene for Norske Felleskjøp som påløper i arbeidet med markedsreguleringen for korn, er fordelt i forhold til antall årsverk som benyttes til disse oppgavene. Siden det totale driftsbudsjettet for Norske Felleskjøp for 2003 enda ikke foreligger, er driftskostnadene knyttet til markedsreguleringen for korn beregnet ut fra forventet aktivitetsnivå og historisk andel av felleskostnadene. Kostnadene er etter dette beregnet til kr 1 293 800 som er en økning på kr 200 000 (5,4 %) i forhold til budsjettet for 2002. Økningen skyldes hovedsakelig ny avtale med Bondebladet som er tegnet for å kunne gi bedre informasjon om saker vedrørende markedsreguleringen.

Styret:

Styrets kostnader knyttet opp mot markedsreguleringen er anslått til 30 % av styrets total kostnader, (eksklusiv reisekostnader og kostnader til årsmøtet). Budsjettert tall for 2003 er kr 160 300 som er en økning på 5 % i forhold til budsjett for 2002.

Revisjon:

For revisjonskostnadene er det kalkulert med en økning i forhold til budsjettet for 2002 på 5 %. Budsjettert beløp for 2003 er kr 20 300.

Kjøp av rapporterings- og prognosetjenester.

For å kunne utføre oppgaver vedrørende markedsreguleringen er Norske Felleskjøp avhengig av å benytte ressurser fra de regionale Felleskjøpene og fra andre. Dette gjelder bl.a. innrapporteringer fra Felleskjøpet Øst Vest. I samarbeid med Norges Landbrukshøgskole er det i 2002 utviklet en modell for avlingsprognose. Vedrørende

prognoser kjøpes det også tjenester fra flere forsøksringer. Kostnadene for kjøp av tjenester er for 2003 budsjettert til kr 477 000 som er ca. kr 200 000 lavere enn budsjettert for 2002.

Samlet budsjett:

Samlet er budsjettet på kr 3 928 300 som er tilnærmet lik budsjettet for 2002 (kr 3 924 600). Styret i Norske Fellekjøp behandlet og vedtok forslaget til budsjett på møte 14.10.02.

Med bakgrunn i dette søker Norske Fellekjøp om administrasjonsgodtgjørelse på kr 3 928 300 til dekning av budsjetterte kostnadene for markedsregulering for 2003. Statens landbruksforvaltning anbefaler at søknaden innvilges.

Med hjemmel i ”forskrift 21.06.02 om markedsregulering av norskprodusert korn og oljefrø”, § 7 gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

Norske Fellekjøp godtgjøres med kr 3 928 300 for administrasjon av markedsreguleringen i kornsektoren i 2003.

12. Budsjett for 2003 for GPS - Avsetningstiltak

GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) har gjennom brev av 18.10.2002 oversendt arbeidsplan og budsjett for GPS – Avsetningstiltak for 2003. Arbeidsplanen og budsjettet for 2003 omfatter de samme aktiviteter som ble gjennomført av GPS – Avsetningstiltak i 2002.

Budsjett for GPS – Avsetningstiltak for 2002 og 2003 er satt opp i tabellen nedenfor.

	Budsjett 2002	Budsjett 2003
Lønnskostnad – fast tilsatt	kr 145 000	kr 152 000
<u>Innleid hjelp</u>	kr 75 000	kr 75 000
Kontorhold	kr 50 000	kr 50 000
Telefon	kr 5 000	kr 6 000
Møter og kurs	kr 15 000	kr 20 000
Reiseutgifter	kr 40 000	kr 45 000
Graveprøver - poteter	kr 120 000	kr 126 000
SUM	kr 450 000	kr 474 000

Utgiftene til stillingen som fruktlagerinspektør er tidligere belastet posten Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk, mens administrasjonsutgifter til reguleringstiltak er dekt av midler på posten Avsetningstiltak hagebruk og potet. Det er ikke grunnlag for å endre på denne utgiftsfordelingen.

Avsetningstiltakene på hagebrukssektoren omfatter i dag kun tiltak innenfor epler og poteter. På epler har en årvisse tiltak i form av reguleringslagring og fabrikklevering.

Billigsalg er også et mulig tiltak etter forhåndsgodkjennelse fra Omsetningsrådet. For poteter vil markedssituasjonen avgjøre om det gjennomføres tiltak det enkelte år.

Posten lønn i budsjettet for GPS – Avsetningstiltak er økt med ca. 5 % fra 2002 til 2003.

Posten Innleid hjelp – kontroller er uendret i budsjettet fra 2002 til budsjett for 2003. I 2001 var det et svært begrenset behov for markedsregulering innen epler. I 2002 er det imidlertid et større behov for markedsregulering på dette området. Posten vil kunne variere ganske mye med omfanget av reguleringsvirksomheten. Ved en større potetregulering vil det opplagt påløpe betydelige utgifter til kontroll for å sikre at det skjer rettmessige utbetalinger.

I budsjettet for 2003 har en tatt utgangspunkt i et normalår for frukt. Dersom det skulle bli behov for markedsregulering i potetsektoren, eller en regulering innenfor epler ut over det normale, vil det være behov for å søke om bruk av ytterligere midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk.

I forslag til budsjett for GPS – Avsetningstiltak for 2003 er det foreslått å bruke kr 126 000 til å gjennomføre graveprøver i potet. Det ble avsatt kr 120 000 til dette tiltaket for 2002. Ordningen med graveprøver ble etablert i forbindelse med godkjenning av budsjett for GPS – Avsetningstiltak for 2002. Det er tatt sikte på å avsette midler til dette tiltaket for en prøveperiode på 3 år. I 2002 er det gjennomført 51 graveprøver i de 5 største potetdistriktene i Norge (Nord-Trøndelag, Jæren, Solør/Odal, Mjøsområdet og i fylkene Østfold/Vestfold). Det er vanskelig å trekke konklusjoner etter prøvegravingen i 2002 på grunn av et utilstrekkelig sammenligningsgrunnlag. Ordningen vurderes nærmere etter prøveperiodens slutt.

Med hjemmel i omsetningsloven § 11 gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at det gjør følgende vedtak:

1. Budsjettet for GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) for 2003 godkjennes.
2. Av midler fra Fondet for omsetningsavgift hagebruk kan det anvendes inntil kr 474 000 for å dekke utgifter knyttet til GPS – Avsetningstiltak sitt arbeid i 2003.
3. Omsetningsrådet gir Arbeidsutvalget fullmakt til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger i 2003.
4. Det kan gjøres mindre budsjettoverføringer mellom hovedposter i budsjettet.

13. Markedsregulering fjørfesektoren - Satser for markedsregulerende tiltak i 2. halvår 2002

Med brev av 23.10.2002 oversender Prior Norge forslag til satser for markedsregulerende tiltak i fjørfesektoren i 2. halvår 2002.

Generelle forutsetninger bak beregningen av nye satser

I forbindelse med fastsettelsen av satser for markedsregulerende tiltak i fjørfesektoren for 2. halvår 2002 er det ingen prinsipielle endringer i forhold til de foregående periodene. Statens landbruksforvaltning har gått gjennom og vurdert satsene, men finner ikke grunnlag for å foreslå endringer i forhold til Prior Norges forslag til satser.

1. Prisgrunnlag

Prisgrunnlaget for egg i markedsreguleringen er knyttet til definisjonen av representantvaren i jordbruksavtalen. Prisgrunnlaget for kylling i markedsreguleringen er knyttet til frossen kylling, mens representantvaren i forhold til målpris er fersk kylling.

Avtalepartene har vedtatt at målpris for egg og kylling skal settes lik prisen til slakteri/pakkeri. Dette prisnoteringspunktet er lik Prior Norges engrosnoteringer minus margin, og dette er samme nivå i verdikjeden som alltid har vært brukt i markedsreguleringen. Avtalepartene beregnet en omregningsfaktor som Prior Norge benytter ved utregningen av noteringspris basert på engrospris. Siden frossen kylling ikke er representantvare har ikke avtalepartene tilsvarende fastsatt en omregningsfaktor for denne varen.

Prisnivået som satsene beregnes ut fra skal dermed være antatt gjennomsnittlig pris på de aktuelle varegruppen (vektgrupper) for den perioden satsen skal gjelde.

Prisgrunnlaget som inngår i beregningen av faste satser for fjørfekjøtt er avhengig av om satsen gjelder billigsalg eller lagring. Ved beregning av lagrings-satsen benyttes prisen på frossen kylling. Ved billigsalg legges fastsatt billigsalgspris til grunn.

2. Vurdering av lager

Satsen for lagring av fjørfekjøtt er forutsatt knyttet til lagringskostnadene ved Bunes-lageret, hvor Prior Norge også er medeier. Lagringskostnadene består av lagerleie og håndteringskostnader.

I perioder med stort reguleringslager vil det være behov for å benytte eksterne lagre. Lagerkostnader ved Bunes fryselerager A/L er på samme nivå som i foregående perioder, 14,8 øre pr. kg pr. md. Ved Frigoscandia, som er et eksternt lager, er lagerkostnaden også uendret på 26,8 øre pr. kg pr. md.

Prior Norge foreslår at lagerkostnaden som inngår i satsen for lagerkompensasjon videreføres med 17 øre pr. kg. For 2. halvår 2001 ble satsen økt fra 15 øre til 17 øre pr. kg pr. md., med den begrunnelse at ca. 45 % av kyllingvolumet ble lagret på eksterne lager i oktober 2001, og at lagerleien av eksterne lager er høyere enn lagerleien ved Bunæs. Andelen av kyllinglager på eksternt lager er redusert til 40 % i mars 2002 og 32 % i september 2002.

Dersom kostnadene ved eksternt og eget lager vektet i forhold til lagerfordelingen i september, fremkommer en gjennomsnittskostnad som ligger ca. 1,6 øre høyere enn kompensasjonen på 17 øre. På bakgrunn av dette har ikke SLF merknader til forslaget om videreføring av lagerkompensasjonen.

Når det gjelder satsene for kjøle- og fryseleragering av eggprodukter, økes satsene som en følge av at renten i markedsreguleringen er økt fra 7,4 % til 7,7 %. Samtidig er det en

økning i prisgrunnlaget i satsene for egg, kylling og eggprodukter, med uttak av heleggpulver som har samme prisnivå.

3. Rentenivå

Rentesatsen benyttet i grunnlaget for kompensasjonssatsene for markedsregulerende tiltak beregnes ut fra andel benyttet egenkapital eller fremmedkapital. Kompensasjonen fastsettes ved å vekte de rentenivåer som er/har vært aktuelle, og ut fra det registrerte/anslåtte kapitalbehovet som er nødvendig for å dekke verdien av reguleringslageret.

Fra og med 2. halvår 1997 tilskrives organisasjonene en margin på 0,2 % i tillegg til pengemarkedsrenten på egenkapital som er bundet i markedsregulerende tiltak. Med utgangspunkt i Prior Norges sin prognose for reguleringslager og anslått NIBOR 3-md. rente for 2. halvår 2002 er renten i markedsreguleringen i fjørfesektoren beregnet til 7,7 %. Dette er en økning på 0,3 % fra 1. halvår 2002.

4. Beregningstekniske forutsetninger

Beregningen av satsene i fjørfesektoren er basert på:

- 1) Kompensasjon for rentekostnad beregnet ut fra en forutsatt kapitalbindings- tid for de ulike tiltak
- 2) Kompensasjon for øvrige kostnader basert på promille- og prosentsatser på basis av prisene på de ulike varetypene.

Administrasjonskostnader (§ 2)

Budsjettet for Prior Norges sin godtgjørelse til administrasjon av markedsreguleringen for 2002 har blitt behandlet som egen sak.

Kjøle- og fryselagring (§ 3)

Faste satser for lagring skal gi dekning for renter, forsikring, svinn og lagring inklusive håndtering. Statens landbruksforvaltning vurderer det som riktig å legge til grunn Prior Norges forslag til satser ved kjøle- og fryselagring.

Oversikt over utvikling av satsene for markedsregulering 1998 – 2002:

	1998		1999		2001		2002	
	1.h.år	2.h.år	1.h.år	2.h.år	1.h.år	2.h.år	1.h.år	2.h.år
Kj.lagring egg	9.2	9.4	10.0	9.8	10.0	10,1	9,9	10,1
Kj.lagring heleggpulver	8.0	9.2	12.4	12.0	13.9	15,1	13,9	14,4
Fr.lagring eggehvite	16.1	17.1	19.1	18.8	21.4	22,3	21,6	22,3
Fr.lagring heleggmasse	20.8	22.3	25.4	24.3	26.8	27,8	26,6	27,8
Fr.lagring kylling	23.0	23.9	28.3	25.0	28.3	32,5	31,9	33,3
Billiglev. Kylling	12.0	12.0	12.0	12.0	12.0	12,0	12,0	12,0
Rente	4.3	4.9	7.0	6.5	7.5	8,1	7,4	7,7

Med hjemmel i forskrift for bevilgninger til markedsreguleringstiltak innenfor fjørfesektoren gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at det fastsettes følgende faste satser for markedsregulering i fjørfesektoren for 2. halvår 2002.

Paragraf i retningslinjene	Reguleringstiltak og varegruppe	Satser i øre pr. kg	
		Ny sats	Gml. sats
§3	<u>Kjølelagring</u>		
	Egg	10,1	9,9
	Heleggpulver	14,4	13,9
§3	<u>Fryselagring</u>		
	Eggehvite	22,3	21,6
	Heleggmasse	27,8	26,6
	Kylling	33,3	31,9
§6	<u>Billiglevering</u>		
	Kylling	12,0	12,0
	I tillegg skal det ved billigleveranser av kylling utbetales en fast kompensasjon pr. kg for kostnader tilknyttet kapitalbinding, svinn og risiko på 3,14 promille av faktisk billigsalgspris.		
§ 8	<u>Eksporthvering</u>		
	For eksportleveranser av egg, heleggmasse, heleggpulver, eggehvite og kylling utbetales en fast kompensasjon pr. kg for kostnader tilknyttet kapitalbinding på 6,42 promille beregnet ut fra faktisk eksportverdi.		

14. Omsetningsavgift på egg og fjørfekjøtt – 2003

Med brev av 25.10.2002 fremmer Prior Norge forslag til satser på omsetningsavgifter for egg og fjørfekjøtt i 2003.

Prior Norge vurderer situasjonen slik at de gjeldene avgiftssatser på egg og kylling kan reduseres. Satsen for omsetningsavgift på egg foreslås redusert fra 80 øre pr. kg til 60 øre pr. kg, og satsen for omsetningsavgift på kylling foreslås også redusert med 20 øre til 60 øre pr. kg. Omsetningsavgiften på kalkun foreslås videreført med 40 øre pr. kg.

I følge Prior Norge holdes fondene relativt stabile for fjørfekjøtt, mens fondet for egg vil bli noe redusert med den budsjetterte inngangen av midler i fondet og de budsjetterte reguleringstiltakene. Markedsregulator understreker at det i budsjettet er forsøkt å ta høyde for de kostnader som kan oppstå i markedsreguleringen.

Utvikling i omsetningsavgiften i perioden 1996 – 2002, samt Prior Norge sitt forslag til sats for omsetningsavgift for 2003 (øre pr. kg).

År	Egg	Kylling	Kalkun
1996	120	20	20
1997	70	20	20
1998	60	40	20
1999	80	60	40
2000	60	60	40
1.h 2001	90	60	40
2.h 2001	90	80	40
2002	80	80	40
2003	60	60	40

Markedsutsikter

Prognoseutvalget for egg og fjørfe vurderte i oktober 2002 markedet i 2002 og for 2003 på følgende måte:

Egg

Det er i 2002 prognosert en underdekning av norskproduserte egg på ca. 400 tonn. (Prognosen i september 2001 anslo en underdekning på 1 600 tonn). Importkvote til lav toll på 1 295 tonn og tollfri kvote på 290 tonn benyttes i følge Prior Norge for å dekke etterspørselen i sesongene. Gjennomsnittlig importkvantum for de tre siste årene utgjør 380 tonn.

For 2003 er det forventet en overdekning av norskproduserte egg på ca. 350 tonn. Det er prognosert en økning i tilførselen på 1%, mens engrossalget er prognosert å øke med 0,5 % i 2003.

Kylling

I 2002 forventes i følge brevet fra Prior Norge en reduksjon av reguleringslageret på 1 400 tonn. Oppdatert markedsinformasjon fra Prior Norge pr. november tyder på at reguleringslageret ved utgangen av 2002 vil reduseres fra 1 900 til ca. 800 tonn.

For 2003 har Prognoseutvalget på grunnlag av prognosert klekking av daggamle kyllinger beregnet en økning i tilførselen av kyllinger på ca. 4 %. Med en prognosert tilsvarende økning i engrossalget, innebærer dette en reduksjon i det totale lageret på ca. 700 tonn.

Fondsutviklingen for egg

Tabellen nedenfor viser fondsutviklingen (kr 1000) for egg med utgangspunkt i regnskapstall for 2000 og 2001, samt Prior Norge sine forslag for årene 2002 og 2003.

	<i>Regnskap</i>		Forslag fra PN	
	2000	2001	2002	2003
FOND 1.1.	34 400	18 700	19 200	20 800
Omsetningsavgift	26 900	39 700	36 400	28 100
Renteinntang	1 100	900	1 000	1 000
INNTEKTER	28 000	40 600	37 400	29 100
Markedsregulering	34 300	26 800	20 000	22 900
Faglig/opplysning	8 000	11 800	14 300	11 000
Adm. Omsetningsrådet	1 300	1 500	1 500	1 500
UTGIFTER	43 600	40 100	35 800	35 400
FOND 31.12	18 800	19 200	20 800	14 500
Fondsending	-15 600	+ 500	+ 1 600	- 6 300

Prior Norge sitt forslag baserer seg på markedsprognoser for år 2003 utarbeidet av Prognoseutvalget, og på en omsetningsavgift på 60 øre pr. kg. Dette vil medføre at fondet for egg vil bli redusert med 6,3 mill. kroner til 14,5 mill. kroner ved utgangen av 2003.

Fondet for egg har variert de senere årene. I 2000 ble fondet redusert med 16 mill. kroner, og omsetningsavgiften ble økt til 90 øre pr. kg. Ved utgangen av 2002, med en omsetningsavgift på 80 øre pr. kg, er fondet bygget opp til ca. 20,8 mill. kroner. Prior Norge vurderer budsjettet for 2003 som ganske forsiktig vurdert med relativt høye anslag for bruk av midler. Med bakgrunn i den relativt høye verdien av fondet, foreslår SLF å støtte forslaget om en avgift på 60 øre pr. kg egg for 2003.

Fondsutviklingen for fjørfekjøtt

Tabellen nedenfor viser fondsutviklingen (kr 1000) for omsetningsavgift for kylling og kalkun med utgangspunkt i regnskapstall for 2000 og 2001, samt forslag fra Prior Norge for årene 2002 og 2003.

	<i>Regnskap</i>		Forslag fra PN	
	2000	2001	2002	2003
FOND 1.1.	13 800	1 800	2 700	13 600
Omsetningsavgift	22 900	26 200	31 900	25 900
Renteinntang	300	100	400	800
INNTEKTER	23 200	26 300	32 200	26 700
Markedsregulering	14 000	8 000	6 000	6 300
Faglig/opplysning	20 300	16 500	14 500	17 800
Adm. Omsetningsrådet	800	900	900	900
UTGIFTER	35 100	25 500	21 400	25 000
FOND 31.12	1 800	2 700	13 600	15 400
Fondsendring	-12 000	+ 900	+ 10 900	+ 1 800

Prior Norge har med utgangspunkt i foreløpige regnskapstall for 2002, anslått fondet pr. 31.12.2002 til 13,6 mill. kroner. Det var ved fastsettelsen av satsen for omsetningsavgiften for ett år siden en uttalt målsetning å øke fondet til dette nivået. Bakgrunnen for dette var de lave fondene de siste årene.

Med forslaget om en reduksjon av satsen for kylling med 20 øre pr. kg til 60 øre pr. kg og en videreføring av satsen for kalkun på 40 øre pr. kg, og et forbruk av midler omtrent som i 2002, vil fondet i følge budsjettet øke med 1,8 mill. kroner til 15,4 mill. kroner ved utgangen av 2003.

Ved kostnadsnivået det er lagt opp til i 2003 vil fondet tilsvare ca. 7 måneders forbruk. Aktuelle reguleringstiltak er i første rekke lagring. Av brevet fra Prior Norge framgår det at markedsregulator har en forståelse av at det ikke er adgang til å foreta eksport med støtte på grunn av WTO-avtalen. Hittil har WTO avtalen inneholdt en kvote på 22 tonn fjørfekjøtt, og denne kvoten vil neppe bli redusert i 2003. Prior Norge er orientert om forholdet.

Det har vært uttalt at 4-5 måneders forbruk ansees som et rimelig nivå på fondet for fjørfe. På bakgrunn av erfaringen fra ettervinteren 2001 hvor fondet ganske raskt ble tømt på grunn av store kyllinglagre, kan et fond på 13–15 mill. kroner være hensiktsmessig. SLF støtter forslaget fra markedsregulator om en sats for omsetningsavgift på 60 øre pr. kg.

Det er fortsatt ikke hensiktsmessig å ilegge omsetningsavgift på and og gås med utgangspunkt i det arbeidsomfang og de kostnadene dette vil medføre.

Med hjemmel i omsetningsloven § 5 gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

Omsetningsrådet foreslår for Landbruksdepartementet at avgiftssatsene for 2003 fastsettes til:

Egg	kr 0,60 pr. kg
Kylling	“ 0,60 “ “
Kalkun	“ 0,40 “ “
Høns	“ 0,00 “ “
And og gås	“ 0,00 “ “

15. Markedsregulering kjøtt – Forslag til maksimalsatser for omsetningsavgift i 2003

Med brev av 04.10.2002 foreslår Norsk Kjøtt maksimalsatser for omsetningsavgift i kjøttsektoren for 2003.

Markedssituasjonen

For 2002 beregner Prognoseutvalget for kjøtt (augustprognosen) en overdekning på totalt 1 900 tonn. Dette inkluderer WTO-importkvotene på 2 671 tonn, og MUL-import av storfe uten ben på 2 700 tonn.

Prognosene for 2003 viser totalt sett tilnærmet markedsbalanse. Inkludert en antatt import på 7 500 tonn, viser prognosen et markedsoverskudd på 100 tonn.

Det forventes at tilførselen av **storfe og kalv** vil være på samme nivå som i 2002, mens det forventes en økning i engrossalg på 2 %. Korrigert for antatt import vil dette gi et markedsunderskudd på ca. 2 300 tonn.

For **gris** er det prognosert et markedsoverskudd på 1 000 tonn. Prognosen er basert på at både tilførselene og salget øker med 2 % i tillegg til en import på 2 200 tonn.

Når det gjelder **sau/lam** forventes en økning i tilførselene på 1 %, et engrossalg som i 2002 og en import på 800 tonn. Dette vil gi et overskudd av sau/lam i 2003 på 1 400 tonn.

Aktuelle markedsreguleringstiltak i 2003

På grunn av overskudd av sau og lam beregnes det et eksportkvantum tilsvarende WTO-kvoten, ca. 650 tonn. Noe gris kan måtte bli eksportert, og det er anslått 500 tonn.

Tilskudd til kvalitetsproduksjon av kalv er beregnet videreført i 2003, men uten støtte av midler fra omsetningsavgiften.

Markedsreguleringskostnadene er i hovedsak knyttet til reguleringseksport, innfrysing, fryselagring og administrasjon, og er beregnet å utgjøre 93 mill. kroner i 2003. Kostnaden fordeler seg anslagsvis med 9 mill. kroner på storfe/kalv, 32 mill. kroner på gris og 52 mill. kroner på sau/lam.

Utvikling av fondet for omsetningsavgift på kjøtt

Samlet reguleringskostnad i 2002 er beregnet til ca. 121 mill. kroner. Til sammenligning ble kostnadene finansiert av omsetningsavgiftsmidler på 161 mill. kroner og 77 mill. kroner for henholdsvis 2000 og 2001.

Reserven for markedsreguleringsmidler ved utgangen av 2002 er beregnet å være ca. 265 mill. kroner. Dette betyr at fondet i løpet av 2002 har blitt redusert med ca. 45 mill. kroner, da reserven ved utgangen av 2001 var på 310 mill. kroner. Fondet hadde en økning på 20 mill. kroner i 2001.

Markedsregulator anslår behovet for midler i 2003 til ca. 185 mill. kroner, fordelt på 93 mill. kroner i reguleringskostnader og 108 mill. kroner til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet (i tråd med markedsregulators budsjettforslag). Det forventes 16 mill. kroner i renteinntekter på fondet. Dette innebærer et behov for omsetningsavgiftsmidler på 185 mill. kroner.

Med de omsetningsavgiftssatsene som foreslås gjennom året gir dette en underdekning på 11 mill. kroner. Underdekningen fordeler seg med 13 mill. kroner for sau/lam og 1 mill. kroner for gris. For storfe er det beregnet en overdekning på 3 mill. Underdekningen vil medføre at fondet reduseres fra 265 mill. kroner til 254 mill. kroner ved utgangen av 2003.

Et fond på 275 mill. kroner ansees av Norsk Kjøtt som et generelt ønskelig nivå. Ut fra prognosene om en gunstig markedssituasjon kommende år for de kjøttslagene (gris og storfe) som i overskuddssituasjoner har behov for mye midler, vurderer SLF 254 mill. kroner til å være tilstrekkelig.

Maksimalsatser for omsetningsavgiften

Norsk Kjøtt foreslår å redusere maksimalsatsen på storfe med kr 0,50 til kr 2,00 pr. kg på bakgrunn av at kostnadene tilknyttet storfe ser ut til å bli begrenset. For sau/lam foreslås maksimalsatsen hevet med kr 1,00 til kr 3,00 pr. kg da kostnadene knyttet til sau og lam kan bli forholdsvis store. Maksimalsatsen på gris foreslås videreført på dagens nivå.

Statens landbruksforvaltning konstaterer ut fra den planlagte variasjonen av omsetningsavgift på sau/lam gjennom året at det legges opp til en underdekning i fondet knyttet til sau/lam. På bakgrunn av en avgiftsinngang som er lavere enn anslått bruk av midler, er SLFs vurdering at det ville vært rimelig med en høyere løpende avgiftssats på sau/lam. Vi legger imidlertid til grunn at dette er en avveining Norsk Kjøtt har foretatt og aksepterer denne.

Forslag til anvendte satser fra 01.01.2003 blir lagt fram for arbeidsutvalget i Omsetningsrådet til neste møte. Disse vedtas under forutsetning av Landbruksdepartementets godkjenning av maksimalsatser.

Med hjemmel i Omsetningsloven § 5 gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

Omsetningsrådet foreslår for Landbruksdepartementet at maksimalsatsene for omsetningsavgiften på kjøtt for 2003 fastsettes til:

Gris	kr 2,50 pr. kg
Storfe	kr 2,00 pr. kg
Sau/lam	kr 3,00 pr. kg

16. Markedsregulering melk – Omsetningsavgift på melk i 2003

I brev av 29.10.2002 legger Tine BA fram budsjett for markedsreguleringskostnadene som grunnlag for fastsetting av omsetningsavgiften for melk for 2003. De har lagt til grunn følgende hovedforutsetninger:

- forventet størrelse på fondet pr. 31.12.02 på 144 mill. kroner
- overproduksjonsavgift på 20 mill. kroner i 2002 og i 2003
- ikke bruk av midler fra omsetningsavgiften til oppkjøp av melkekvote i 2003

Brevet er et forslag fra administrasjonen som vil bli behandlet i styret i Tine BA 20.-21.11.2001. De tar derfor forbehold om at behandlingen i styret kan føre til endringer i det forslaget som her er lagt til grunn.

Siden 1997 har omsetningsavgiften vært som vist i tabellen nedenfor.

År	1. halvår	2. halvår
1998	22 øre/ltr	24 øre/ltr
1999	20 øre/ltr	14 øre/ltr
2000	16 øre/ltr	18 øre/ltr
2001	12 øre/ltr	6 øre/ltr
2002	1 øre/ltr	1 øre/ltr

I 2001 og 2002 har satsene vært lave som en følge av tilbakebetaling til fondet i henhold til vedtak i Omsetningsrådet 26.10.01 og 29.11.01.

Inntekter

Prognoseutvalget har i sin siste rapport fra september i år prognosert med 1.480 mill. liter i kumelk i 2003. Når det tas hensyn til en økning av forholdstallet på 2 %, så forventer Tine BA en produksjon på 1 521 mill. liter kumelk i 2003, og en produksjon på ca. 21 mill. liter geitemelk. Dette er en økning på totalt ca. 42 mill. liter, eller ca. 1,6 %, i forhold til i prognosen for 2002. Et forslag på en omsetningsavgift på 8 øre pr. liter vil gi en inntekt til fondet på 123 mill. kroner. Det er antatt at kvantum som vil bli ilagt overproduksjonsavgift vil bli redusert sammenlignet med 2001, og det er både i 2002 og i 2003 budsjettert med 20 mill. kroner.

Kostnader markedsregulering

Tine BA melder at det for 2002 ikke er endringer i forhold til det som ble rapportert i brev av 13.08.02 og som Arbeidsutvalget ble orientert om i møtet 12.09.02 (163 mill. kroner). For 2003 budsjetterer Tine BA med 211 mill. kroner til markedsregulering, og til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Dette er 48 mill. mer enn de siste prognosene for 2002. Den største økningen skyldes økt eksport av smør med 23 mill. kroner, samt at de budsjetterer med 15 mill. kroner til et nytt opplysningskontor for meieriprodukter (OFM), og foreslår 9 mill. kroner til prisnedskrivning av melkepulver til fôr innenlands.

Tine BA har i sitt budsjettforslag valgt å ikke legge inn bruk av midler fra omsetningsavgiften til inndragning av melkekvoter, men sier at dersom dette skulle bli aktuelt, så ønsker de å vurdere dette når omsetningsavgiften blir vurdert for 2. halvår 2003.

Det foreslås å legge budsjettet fra Tine BA til grunn. Når det gjelder OFM tas det forbehold om at Tine BA legger fram forslag til retningslinjer som viser formål, organisering, styring og bemanning av et slikt kontor, og at dette blir godkjent av Omsetningsrådet. I tillegg må det legges fram et spesifisert budsjett for de ulike aktiviteten under et slikt kontor.

Fondet for omsetningsavgift på melk

Som en følge av Omsetningsrådets vedtak av 26.10.01 om tilbakebetaling til fondet på 175,8 mill. kroner, var fondet på 265 mill. kroner ved inngangen av året.

Med utgangspunkt i reviderte prognoser for år 2002 er fondet forventet å være på 144 mill. kroner ved utgangen av året. Dette er ca. 70 mill. mer enn det som sekretariatet anser for å være en passende størrelse av fondet. Årsaken til denne økningen i fondet er reduserte kostnader til markedsregulering i 2002, samt økte inntekter for 2001 på ca 18 mill. Økningen i inntekter skyldes at overproduksjonsavgiften og renteinntekten ble høyere enn hva som var budsjettet

Det er to måter å redusere fondet på:

- reduksjon av fondet gjennom en tilbakebetaling til produsentene utfra levert melk i 2002, eller
- å fastsette en omsetningsavgift for 2003 som fører til en nedbygging av fondet.

Fondene for omsetningsavgift kan betraktes som rullerende fond som varierer fra år til år avhengig av om forutsetningene endrer seg underveis etter at avgiften ble fastsatt. Det er den gjennomgående praksis at omsetningsavgiften reguleres framover utfra fondets størrelse. Det er helt vanlig både med nedbygging og oppbygging av fond gjennom redusert/økt omsetningsavgift etterfølgende år. I disse tilfellene skjer det alltid en viss forskyvning av gevinst/tap fra en periode til en annen.

Omsetningsavgiften for 2002 er på 1 øre/ltr og den kan derfor gjennom tilbakebetaling bare reduseres med 1 øre pr. liter, noe som vil gi en reduksjon av fondet på ca. 15 mill. kroner. Tilbakebetaling for perioden før 2002 anses avsluttet med tilbakebetalingen på 6 øre pr. liter rundt årsskiftet 2001/2002, kfr Omsetningsrådets vedtak 29.11.01. Statens landbruksforvaltning vil derfor foreslå at omsetningsavgiften for 2003 fastsettes slik at fondet bygges ned til ønskelig nivå i løpet av 2003.

For å kunne møte framtidige svingninger i markedsreguleringen mener sekretariatet at fondets størrelse minst bør tilsvare 3-4 mndrs. forbruk, noe som tilsvarer ca. 70 mill. kroner. Et så stort fond har sin begrunnelse i at omsetningsavgiften og overproduksjonsavgiften innbetales 1,5 mndr. etter tidspunktet for å-konto overføring. Dette tilsvarer ca. 60 mill. kroner i etterslep ved å-konto overføring i januar måned. I tillegg må fondet må også betraktes som en sikkerhetsbuffer i forhold til bl.a. eventuelle svingninger i den prisen som Tine BA oppnår på reguleringsprodukter som eksporteres på verdensmarkedet. Dette er spesielt viktig i melkesektoren hvor omlag halvparten av reguleringskostnadene tilskrives reguleringseksport.

Sekretariatet vil utfra dette foreslå at omsetningsavgiften på melk i 2003 settes til 8 øre pr. liter ku- og geitemelk. Dette vil gi et fond på 76 mill. kroner ved utgangen av 2003.

Regnskap og budsjett for markedsreguleringen, og utviklingen i fondet for omsetnings- og overproduksjonsavgift på melk i 2000-2003, 1 000 kroner.

	Regnskap		Budsjett	
	2000	2001	2002, revidert	2003
Fond 1.1.	40 623	84 477	265 571	143 651
Omsetningsavgift	267 737	140 246	15 200	123 300
Overprod.avgift	34 048	40 100	20 000	20 000
Renter	1 987	4 563	8 000	2 000
Ekstraord. inntekter		175 800		
INNTEKTER	303 772	360 709	43 200	145 300
Avsetningstiltak/ Administrasjon	248 622	168 028	150 100	186 200
Faglige tiltak/ opplysningsvirksomhet	9 940	9 940	13 250	24 900
Sekretariatet (adm.)	1 356	1 647	1 800	1 800
UTGIFTER	259 918	179 615	165 150	212 900
Fond 31.12.	84 477	265 571	143 651	76 100
FONDSENDRING	43 854	181 094	-121 920	-67 600

Med hjemmel i lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror 10.07.36 § 5 gjøres følgende:

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

Omsetningsrådet foreslår for Landbruksdepartementet at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk blir fastsatt til 8 øre pr liter i 2003.

17. Markedsregulering melk -Endring av forskrift om bevilgninger til markedsreguleringstiltak innenfor melkesektoren

Forslag til endring av forskrift om bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren ble sendt ut på høring 04.07.02. Høringsfristen ble satt til 10. september 2002. Kommentarer til endringsforslaget har kommet inn fra TINE BA og Synnøve Finden ASA.

Bakgrunnen for endringsforslaget er at Synnøve Finden ASA foreslo at leveranser av meieriprodukter til spesialmarkeder burde tas inn som et eget avsetningstiltak i forskrift om bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren. En slik regel er nødvendig

dersom alle aktører skal kunne tilby sine produkter i spesialmarkedene, der prisene er lavere enn i innenlandsmarkedet.

Forslaget til forskriftstekst som ble sendt ut på høring lyder:

§ 5a. *Levering av melkeprodukter til skip i utenriksfart, fangst og fiske i fjerne farvann, oljeboringsplattformer og til Svalbard.*

Ved levering av visse melkeprodukter til skip i utenriksfart, fangst og fiske i fjerne farvann, oljeboringsplattformer og til Svalbard, ytes prisnedskrivning etter følgende regler:

Den prisnedskrivning som skal godtgjøres, fastsettes av Arbeidsutvalget etter forslag fra markedsregulator, og på grunnlag av forskjellen mellom markedsregulators listepriiser for de aktuelle varene ved salg til dagligvaremarkedet innenlands, og de salgspriiser markedsregulator holder i spesialmarkedene.

Arbeidsutvalget fastsetter prisnedskrivningen gjennom satser i tre produktgrupper; yoghurt, smør og ost. Det regnes med den varemengde som er levert.

TINE BA:

TINE BA ser ikke noen markedsreguleringsfordel ved å ha en prisnedskrivningsordning som foreslått, og mener at dette i første rekke må sees på som et markedsføringstiltak for den enkelte aktør og derfor finansieres av aktøren selv. Det hevdes videre at det er en mulighet for at tiltaket vil innebære en økning i totalforbruket av norske melkeprodukter og kjennskapet til disse. TINE BA mener allikevel at markedsreguleringsmidlene bør benyttes på områder hvor de kan gjennomføre reguleringstiltak med lavest mulig kostnad og størst mulig reguleringsmessig effekt.

Det påpekes at dersom et slikt avsetningstiltak skal innføres må forskriften åpne for alle aktører, være så enkel som mulig å administrere, kontrollere og revidere, slik at det ikke påløper store ekstrakostnader.

TINE BA mener videre det må være en forutsetning at tiltaket kun skal gjelde for norskproduserte produkter, basert på norsk melk og at det ikke må være koblet opp mot dagens positivliste.

TINE BA har i tillegg foreslått å endre oppsettet på forslaget til forskriftstekst. og mener at prisnedskrivningen bør gis med utgangspunkt i satser fastsatt av Arbeidsutvalget uten at grunnlaget for beregning av sats behøver å fremgå av forskriften. De foreslår ut fra dette følgende forskriftstekst:

§ 5a. *Salg av melkeprodukter til skip i utenriksfart, fangst og fiske i fjerne farvann, oljeboringsplattformer og til Svalbard.*

Ved salg av visse norskproduserte melkeprodukter til skip i utenriksfart, fangst og fiske i fjerne farvann, oljeboringsplattformer og til Svalbard, ytes prisnedskrivning eller følgende regler:

Det gis prisnedskrivning ut fra egne satser på følgende varegrupper:

<i>yoghurt</i>	<i>(sats pr liter solgt)</i>
<i>smør</i>	<i>(sats pr kg solgt)</i>
<i>ost</i>	<i>(sats pr kg solgt)</i>

Prisnedskrivningssatsene fastsettes av Arbeidsutvalget etter forslag fra markedsregulator.

Dekning gis på bakgrunn av revisorattesterte oppgaver over samlet solgt volum innefor de ulike varegrupper fra den enkelte aktør.

Det er en forutsetning for dette reguleringstiltaket at det totalt sett innebærer lavere reguleringskostnader pr enhet enn regulering ved eksport eller andre innenlands reguleringstiltak.

I tillegg har TINE BA bedt om at det vurderes hvor ofte oppgavene skal sendes inn og hvorvidt dette bør tas inn i forskriftens § 12. Det foreslås at det i starten legges opp til kvartalsvise oppgaver.

Synnøve Finden ASA:

Synnøve Finden ASA har ikke merknader til endringsforslaget som ble sendt på høring. Det hevdes at bestemmelse vil bringe avsetningstiltakene på melkesektoren på lik linje med regelverket for de øvrige sektorer når det gjelder prisnedskrivning til spesialmarkeder. Det pekes videre på at utformingen av § 5a legger til rette for en videreføring av den prisnedskrivningsordning TINE BA tidligere har vært alene om, men for fremtiden på en praktisk og konkurransenøytral måte.

Statens landbruksforvaltning har følgende kommentarer til høringsuttalelsene:

TINE BA anfører som nevnt over at salg til spesialmarkeder ikke bør være et avsetningstiltak, men et markedsføringstiltak som bør finansieres av aktøren selv. Pr i dag har TINE BA en egen refusjonsordning vedrørende salg av meieriprodukter til spesialmarkeder. TINE BA dekker de ekstra kostnadene det medfører å selge til spesialmarkedet med egne midler. Andre aktører har også adgang til å tilby sine varer til spesialmarkedet, men dette må i dag finansieres over egne midler. Synnøve Finden ASA tilbyr i dag Arlas varer på spesialmarkedet via transitt, fordi det blir for dyrt å tilby egne norskproduserte varer. Statens landbruksforvaltning er av den oppfatning at en ved å åpne for at alle aktører kan selge produktene sine til spesialmarkedene, kan få en viss økning i det totale salg av norske melkeprodukter. I tillegg forutsettes markedsreguleringen å fungere mest mulig konkurransenøytralt.

I kjøtt- og fjørfesektoren er leveringer til spesialmarkeder egne avsetningstiltak, regulert gjennom egne paragrafer i forskriftene og finansiert over omsetningsavgiftsmidlene.

Statens landbruksforvaltning er av den oppfatning at momentene ovenfor taler for at salg til spesialmarkedet skal tas inn som avsetningstiltak finansiert over omsetningsavgiften også på melkesektoren.

Det er en forutsetning at salg til spesialmarkeder totalt sett innebærer lavere reguleringskostnader pr enhet enn regulering ved eksport eller andre innenlands reguleringstiltak. Dette er en forutsetning som følger av det generelle krav om at markedsreguleringen skal være kostnadseffektiv.

Statens landbruksforvaltning er videre enig med TINE BA i at dersom en innfører en ordning som nevnt over, må ordningen være enkel å administrere, kontrollere og revidere.

Statens landbruksforvaltning er enig med TINE BA i at setningen ”Dekning gis på bakgrunn av revisorattesterte oppgaver over samlet solgt volum innenfor de ulike varegrupper fra den enkelte aktør” er en klarere formulering enn det som er foreslått. Dette er et generelt krav for alle oppgaver fra alle markedsregulatorer som søker dekning for kostnader til markedsregulering

Videre er Statens landbruksforvaltning av den oppfatning at oppsettet på forskriften blir noe klarere slik TINE BA har foreslått, men ønsker at grunnlaget for satsen framgår direkte i forskriften slik det framkommer i høringsforslaget.

Forslaget fra TINE BA om å ta inn ”Det er en forutsetning for dette reguleringstiltaket at det totalt sett innebærer lavere reguleringskostnader pr enhet enn regulering ved eksport eller andre innenlands reguleringstiltak” som siste ledd i § 5a er etter Statens landbruksforvaltnings oppfatning ikke nødvendig å presisere i selve forskriftsteksten, da prinsippet ligger til grunn for ordningen jf. § 11 annet ledd nummer 1).

Når det gjelder forespørselen vedrørende behovet for å ta inn innsending av oppgaver under forskriftens § 12 er Statens landbruksforvaltning av den oppfatning at § 12 ikke regulerer innsendingsfrekvens men kun oppgjør rutiner og renter på mellomværende. Statens landbruksforvaltning foreslår imidlertid at oppgavene legges frem for Arbeidsutvalget en gang pr halvår og spesifisert pr måned.

Med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

Forskrift om endring av forskrift 28.11.96 nr 1478 om bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren

Fastsatt av Omsetningsrådet 02. desember 2002 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

I

I forskrift av 28.11.1996 nr 1478 om bevilgninger til reguleringstiltak i melkesektoren gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd annet punktum skal lyde:

Andre aktører (meieriselskaper utenfor meierisamvirket) kan delta i tiltakene under §§ 5a, 6, 9 og 10.

Ny § 5a skal lyde:

§ 5a. *Salg av melkeprodukter til skip i utenriksfart, fangst og fiske i fjerne farvann, oljeboringsplattformer og til Svalbard.*

Ved salg av visse norskproduserte melkeprodukter til skip i utenriksfart, fangst og fiske i fjerne farvann, oljeboringsplattformer og til Svalbard, ytes prisnedskrivning eller følgende regler:

Det gis prisnedskrivning ut fra egne satser på følgende varegrupper:

- yoghurt (sats pr liter solgt)
- smør (sats pr kg solgt)
- ost (sats pr kg solgt)

Prisnedskrivningssatsene fastsettes av Arbeidsutvalget etter forslag fra markedsregulator og på grunnlag av forskjellen mellom markedsregulators listepriiser for de aktuelle varene ved salg til dagligvaremarkedet innenlands, og de salgspriser markedsregulator holder i spesialmarkedene.

Dekning gis på bakgrunn av revisorattesterte oppgaver over samlet solgt volum innenfor de ulike varegrupper fra den enkelte aktør.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2003.

18. Reguleringsanlegg i kjøttsektoren - tilbakeføring av restbevilgning Nord-Norges Salgslag, avdeling Finnsnes

Norsk Kjøtt informerte i brev 16.03.2000 om at anlegget på Finnsnes var solgt. Gilde Nord-Norges Salgslag opplyser 23.05.2002 at anlegget ble solgt 29.11.1999 for kr 4 360 000.

Nord-Norges Salgslags avdeling på Finnsnes ble etablert som et fellesanlegg for kjøtt-, egg/fjørfe- og hagebrukssektoren. Anlegget på Finnsnes tjente flere funksjoner og følgende tilskudd har blitt gitt:

1978: 2 mill. kroner i tilskudd til reguleringslager – kjøtt. Resttilskudd behandles nedenfor.

1978: 1,1 mill. kroner i tilskudd til reguleringslager – grønt. Resttilskuddet er knyttet til Gartnerhallen, og saken behandles i annen sak i dagens møte.

1979: 3,5 mill. kroner i tilskudd til sesongslakteri for sau. Etter brann i 1987 ble denne del av anlegget omdisponert til eggpakkeri og tilskuddet overført Prior Norge. Resttilskuddet er vedtatt av Omsetningsrådet 22.09.2002, og er tilbakebetalt av Prior Norge.

Omsetningsrådet bevilget 2 mill. kroner i møtet 22.11.1978 som tilskudd til arealer og funksjoner som skulle benyttes til markedsregulering av kjøtt ved anlegget på Finnsnes. Sluttoppgaven ble behandlet 19.05.1980 og viste en total kostnad for hele anlegget på kr 9 640 000, ekskl. tomteknadene og løst inventar. Det framgår at ca. 2/3 av kostnadene falt på kjøttsektoren. I følge sluttoppgaven ble anlegget tatt i bruk 10.07.1979, og dette tidspunktet er utgangspunktet for nedskrivingsperioden.

Innstillingen til møtet 22.11.1978 inneholder følgende begrunnelse for tilskuddet:

”Anlegget er ikke overskuddsanlegg med hensyn til mottak av kjøtt og fleisk. Det skal heller ikke utføre slakting. Anlegget inngår likevel som et ledd i den landsomfattende kjede av anlegg som trekkes inn i gjennomføringen av reguleringstiltak for kjøtt og fleisk ved at det skal motta landslaktet vare og foreta reguleringslagring i form av fryselagring.”

I markedsreguleringsfunksjonen for kjøtt inngikk mottak for landslaktet vare. Denne funksjonen opphørte da forskrift som forbød mottak av landslaktet vare, ble iverksatt på begynnelsen av 90-tallet.

Engrosvirksomheten i regi av Nord-Norges Salgslag, som bl.a. besto av plukking av varer for utsendelse, opphørte 1.11.1994. Denne aktiviteten var ikke en del av grunnlaget da tilskuddet ble gitt. Bruken av kjølelageret for kjøtt ble redusert etter opphør av landslaktet vare. Fra 1995 ble kjølelageret og arealet som hadde blitt benyttet til distribusjon av kjøtt, utleid til Tromspoteter A/S og Potetindustrier A/S. Kjølelageret for kjøtt inngikk som en del av grunnlaget for tilskuddet.

Norsk Kjøtt har på forespørsel fra Statens landbruksforvaltning fordelt byggekostnadene mellom frossenvarestrøm (100 % markedsregulering) og ferskvarestrøm, som besto av engrosvirksomhet og håndtering av landslaktet vare (delvis markedsregulering). Kostnadsberegningen er foretatt på bakgrunn av erfaringstall fra Landbrukets Bygge og Rasjonaliseringskontor, som har planlagt mange av anleggene i landbrukssamvirket, også anlegget på Finnsnes. Andel av investeringene knyttet til frossenvarestrøm er anslått til 60 %, og 40 % av investeringskostnadene er tilsvarende anslått knyttet til ferskvare.

Det er ingen etablert praksis i tilbakebetalingsaker når lokaler som til en viss grad har vært en del av tilskuddsgrunnlaget, er utleid. Omsetningsrådet behandlet 19.03.1999 tilbakebetaling av tilskudd gitt til fjørfeslakteri i Bergen. Fjørfeslakteriet som utgjorde omtrent 50 % av tilskuddsgrunnlaget, var leid ut. Anlegget var ikke solgt. Leieinntektene ble vurdert å være så vesentlige (9,5 % av ikke nedskrevne investeringer) at leieinntektene ble brukt som begrunnelse for at tilskuddet til den delen av anlegget skulle tilbakebetales. Leieinntektene ble ikke trukket inn når beregning av resttilskuddet ble foretatt.

To problemstillinger bør det tas stilling til:

- a) Hvilket tidspunkt skal inngå som sluttidspunkt for nedskrivningstiden for tilskuddet?
- b) Skal leieinntektene inngå i tilbakebetalingsbeløpet?

a) Fryselageret som en del av markedsreguleringsfunksjonen var den vesentlige del av begrunnelsen for tilskuddet. I e-post datert 14.10.2002 fra Norsk Kjøtt framgår det at anlegget har fungert som reguleringslager for kjøtt fram til salgstidspunktet. Dette er dokumentert i vedlagte oversikt over markedsregulert vare på fryselager i Finnsnes fra avdeling for markedsbalanse i Norsk Kjøtt

Tilskuddet som ble gitt til kjøtt på Finnsnes var også begrunnet med mottak av landslaktet vare, men hovedargumentet for tilskuddet var fryselagring av kjøtt som en del av markedsreguleringen. I motsetning til grønt, hvor markedsreguleringen av hagebruksprodukter opphørte da deler av anlegget ble utleid, har anlegget ivaretatt reguleringsfunksjonen for kjøtt fram til salgstidspunktet i 1999. På bakgrunn av dette er det rimelig å legge salgstidspunktet til grunn for sluttidspunktet for nedskrivningstiden.

b) Samme begrunnelse er i stor grad gjeldende når leieinntekter skal vurderes. Både i forhold til investeringskostnader og begrunnelsen for tilskuddet da det ble innvilget i 1979, var det fryselagerfunksjonen som var den vesentlige. På bakgrunn av at den vesentlige del av tilskuddet var begrunnet med fryserommet, og at dette ikke var en del av utleiearealet, mener Statens landbruksforvaltning at det ikke er rimelig at leieinntektene skal inngå i beregningen av tilbakebetalingsbeløpet.

Resttilskuddet beregnes med utgangspunkt i salgstidspunktet og etter Omsetningsrådets forskrift om tilbakeføring av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg av 21.05.1979. På salgstidspunktet 29.11.1999 gjensto 10 år av avskrivningstida for bygningsdelen, mens tilskudd til maskiner og utstyr var nedskrevet. På grunnlag av sluttoppgaven settes kostprisen til 70 % for bygg og 30 % for maskiner og utstyr. Resttilskudd utgjør kr 466 667.

Ved salgstidspunktet i 1999 utgjorde framskrevet kostpris kr 27 562 000. Salgssummen må betraktes som rimelig, jf. forskriftens § 3.

Med hjemmel i Omsetningsrådets forskrift av 21.05.1979 om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg, gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at det gjøres følgende vedtak:

Av midler stilt til disposisjon fra jordbruksavtalen til reguleringsanlegg skal Norsk Kjøtt tilbakebetale kr 466 667 av tilskudd gitt Norsk Kjøtt til Nord-Norges Salgslags anlegg på Finnsnes. Beløpet bokføres som tilbakeførte bevilgninger til reguleringsanlegg.

19. Reguleringsanlegg for hagebruksprodukter - Opphør av Gartnerhallens reguleringsoppgaver – Tilbakeføring av restbevilgning - Nord-Norges Salgslags avdeling Finnsnes

Saken ble fremmet for Omsetningsrådets arbeidsutvalg 22. august 2002 og utsatt. Saken ble så behandlet i Omsetningsrådets arbeidsutvalg 09.10.02, men ble på bakgrunn av at det hadde fremkommet nye opplysninger fra Norsk Kjøtt vedrørende vedlikeholdskostnader for samme anlegg, ikke fremmet for Omsetningsrådet 23.10.02. Saken behandles derfor nå på nytt.

Omsetningsrådet fattet 20.03.2000 følgende vedtak:

Med heimel i Stortinget si behandling av St.prp. nr. 67 (1997-98) Jordbruksoppgjøret 1998, vedtek Omsetningsrådet at Gartnerhallen sitt ansvar for å administrere gjennomføringa av avsetningstiltaka i grøntsektoren vert ført over til Grøntproducentenes Samarbeidsråd (GPS). Desse endringane vert iverksett frå 01.07.2000. Ansvaret for faglege tiltak og opplysningsarbeid vert overført til Omsetningsrådet.

Omsetningsrådet vil gjennomføre tilbakebetaling av ikkje avskrivne tilskot til reguleringsanlegg.

Omsetningsrådet vil leggje til grunn at resterande tilskot gitt til anlegg som per 31.12.1999 er eigd av lokale produsentlag, som ein hovudregel ikkje vil bli kravd tilbake. Det er eit vilkår at produsentlaget er organisert slik at berre lokale, aktive produsentar kan vere eigarar. Det er vidare eit vilkår at produsentlaget ikkje har tidsmessig uavgrensa bindingar til andre aktørar, eller at slike forhold er nedfelt i vedtektene. Produsentlaget må årleg rapportere til Omsetningsrådet om kor vidt det er gjort endringar i vedtektene.

Tilskot som er gitt til anlegg som av Omsetningsrådet sitt sekretariat er godkjende som fruktlager, vil som ein hovudregel ikkje bli kravd tilbake så lenge det er marknadsregulering av frukt.

Omsetningsrådet legg vidare til grunn at ein ikkje gjennomfører krav om tilbakebetaling overfor anlegg der anslått restbeløp av samla gitte tilskot ikkje overstig 100.000 kroner.

Arbeidsutvalet får fullmakt til å godkjenne GPS i forhold til dei krava som er stilt før 01.07.2000.

I tillegg skal spørsmålet om tilbakebetaling vurderes i henhold til Omsetningsrådets generelle retningslinjer om tilbakebetaling tilskudd til reguleringsanlegg av 21.05.79 med tillegg av 27.11.91.

Beregning av avskrivningstid mv.:

Avskrivningen beregnes for hele år. Sluttidspunktet for beregning av avskrivningstid settes til november 1994, det tidspunkt hvor anlegget oppgis å bli avviklet.

Resttilskudd:

I 1978 ble det søkt om tilskudd til nytt fellesanlegg for kjøtt, egg/fjørfe og hagebruk på Finnsnes. Gartnerhallen søkte om tilskudd til grøntdelen. Totalkostnader for hele anlegget var beregnet til 10,1 mill. kroner, hvorav 32,8 %, eller kr 3,3, mill gjaldt hagebrukssektoren. Omsetningsrådet bevilget 1,1 mill. kroner til grøntsektorens andel av anlegget. Av sluttoppgjøret går det fram at anlegget ble tatt i bruk 10.07.1979 til en totalkostnad av 9,64 mill. kroner eksklusiv tomteknader. Av dette utgjorde kostnadene til grøntsektoren 3,26 mill. kroner, eller rundt regnet 1/3.

Nord-Norges Salgslag opplyser i brev av 31.05.99 at engrosvirksomheten knyttet til grøntsektoren på Finnsnes ble avviklet i november 1994, og at lokalene deretter ble benyttet til utleieformål, først og fremst til Tromspotet A/S og til Potetindustrier A/S. Norsk Kjøtt opplyser at bedriftene i all hovedsak drev med ferdigprodukter av potet. Gilde NNS er medaksjonær i Potetindustrier AS. I brev av 31.05.99 opplyses det videre at gartnervirksomheten i regi av Nord-Norges Salgslag ble avviklet i sin helhet 1.07.98. Nord-Norges Salgslag har senere opplyst at grøntavdelingen ved anlegget på Finnsnes ble solgt 29.11.99 til Naustveien 17 for kr 4 360 000. Det opplyses at Naustveien 17 er et selskap som eies av Tromspotet AS og Potetindustrier AS.

Ved beregning av resttilskudd er det tidspunktet for når NNS' virksomhet ved anlegget opphørte (november 1994) som utløser spørsmålet om tilbakebetaling, ikke senere salgstidspunkt, ref. retningslinjene pkt. I.

Sluttoppgjør ble sendt inn fra Gartnerhallen til Omsetningsrådet 18.03.80 og ble behandlet 19.05.80. Anlegget ble, som nevnt ovenfor, tatt i bruk 10.07.79. På grunnlag av foreliggende regnskapstall settes kostprisfordelingen til 70 % for bygg og 30 % for utstyr. Det regnes 30 års avskrivningstid for bygg og 10 år for maskiner og utstyr. Maskiner og utstyr var i 1994 nedskrevet. Tilskuddet til bygg avskrives med 15 år, fra og med 1980 til og med 1994. Restbevilgningen skal derfor beregnes av 70 % av 1,1 mill. kroner for en gjenstående avdragstid på 15 år, og utgjør kr 385 000.

Verdien for grøntdelen av anlegget framskrevet til 1994 utgjorde 8,083 mill. kroner, mens den framskrevet til salgstidspunktet utgjorde 9,035 mill. kroner. Framskrevet verdi av anlegget som helhet utgjorde i 1999 27,562 mill. kroner. Salgsprisen på kr 4 360 000 må etter dette betraktes som rimelig, jf. retningslinjenes pkt. III.

Leieinntekter:

I brev av 21.06.02 fra advokatfirmaet BA-HR, på vegne av Gartnerhallen, er det anført at det for anlegget på Finnsnes ikke kan beregnes leieinntekter lenger enn til 31.12.97.

Gartnerhallens rolle som markedsregulator opphørte 01.07.00. For de anlegg som pr. denne dato ikke var solgt legges denne dato til grunn for beregning av avskrivningstid. For andre anlegg legges salgsdato til grunn. En har, som nevnt ovenfor, fått opplyst at anlegget ble solgt 29.11.99 og ikke som en rekke andre anlegg 31.12.97. Statens landbruksforvaltning har derfor lagt salgsdato til grunn som sluttidspunkt for beregning av leieinntekter.

Som nevnt ovenfor la NNS ned grøntavdelingen på Finnsnes i november 1994 og leide deretter ut lokalene fra 1995 til 1999. I faks av 04.06.02 opplyser Gilde Nord-Norges Salgslag om leieinntektene, som samlet utgjorde kr 1 135 863 for hele femårsperioden. Av retningslinjene for tilbakebetaling av reguleringsmidler av 21.05.79 framgår det at eier plikter omgående å sende melding til Omsetningsrådet dersom anlegget selges eller tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen.

Når melding om omdisponering på Finnsnes pr. 01.11.94 først ble gitt i brev av 31.05.99, må dette sies så være noe sent, jf. også tillegg til retningslinjer for tilbakebetaling datert 27.11.91. Ettersom retningslinjene forutsetter at Omsetningsrådet umiddelbart informeres om endringer i hvordan anlegget brukes, omhandler de ingen bestemmelser om tilbakebetaling av leieinntekter. Intensjonene bak retningslinjene er imidlertid at tilskudd skal vurderes og eventuelt tilbakebetales så snart reguleringsfunksjonen opphører.

Leieinntektene i perioden 1995-1999 må derfor betraktes som avkastning på investert kapital. Ved behandling av sluttoppgaven for anlegget 19.05.80 ble det lagt til grunn at ca. 1/3 av de totale anleggskostnadene, eller 3,16 mill. kroner, falt på grøntavdelingen. Av dette igjen utgjorde tilskuddet 1,1 mill. kroner, eller grovt regnet 1/3. Med andre ord utgjorde tilskuddet fra Omsetningsrådet 1/9 (1/3 av 1/3), eller 11 % av kapitalgrunnlaget for leieinntektene.

De totale leieinntekter har som nevnt vært på kr 1 135 863. Bygningene på Finnsnes ble i følge opplysninger fra NNS leid ut for kr 250 pr. m² pr. år. Samtidig har det påløpt vedlikeholdskostnader i forbindelse med å leie ut lokalene. Årlige vedlikeholdskostnader varierer i snitt mellom 90 – 160 kr pr. m² pr. år. i henhold til OPAK (Byggebransjens kompetansesenter) sine tall. Statens landbruksforvaltning finner det rimelig at gjennomsnittet, som blir kr 125 pr. m² pr. år, legges til grunn. Videre har en fra NNS fått opplyst en snittfordeling av kostnader på ca 1/3 på integrerte tekniske installasjoner i anlegget, ca 1/3 på utvendig vedlikehold av bygningen og ca 1/3 på innvendig vedlikehold av bygningen. Leietakerne dekker innvendig vedlikehold. Det gjenstår dermed 2/3 av vedlikeholdskostnader som utleier står ansvarlig for.

Årlige vedlikeholdskostnader er etter dette skjønnsmessig satt til (kr 125 x 2/3) kr 83 m² pr. år. For hele utleieobjektet har det etter dette totalt påløpt kr 378 242 i

vedlikeholdskostnader. Statens landbruksforvaltning mener det er rimelig at disse utgiftene kommer til fradrag fra leieinntektene. Leieinntektene har med fradrag for vedlikeholdsutgiftene for perioden vært på kr 757 621.

Etter det en kan se har Omsetningsrådet ikke tidligere behandlet saker der spørsmål om tilbakebetaling av leieinntekter er blitt aktualisert. Ved tilbakebetaling av deler av tilskudd gitt til Priors anlegg i Bergen, der deler av anlegget ble utleid, ble leieinntektene vurdert i forhold til avkastning på nedskrevne investeringer, men der var anlegget ikke solgt. Beregningen ble foretatt i en vurdering om hvorvidt deler av tilskuddet skulle kreves tilbakebetalt og ikke i forhold til om hvorvidt fordel av investert kapital skulle tilbakebetales. Dersom samme kalkuleringsmetode legges til grunn for anlegget på Finnsnes, kan vi gå ut fra en ikke-avskrevet restverdi for hele anlegget (med unntak av eggpakkeriet) midt i leieperioden (1997) på 2,699 mill. kroner og en årlig leieinntekt på 0,264 mill. kroner. Dette gir en forrentning på rundt regnet 10 %.

Etter dette har en kommet fram til at 1/9 av leieinntektene på kr 757 621 for perioden 1994-1999, eller kr 84 180 bør tilbakebetales sammen med resttilskuddet

Gartnerhallen versus Nord-Norges Salgslag:

Gartnerhallen har ved flere anledninger uttrykt at Nord-Norges Salgslag og ikke Gartnerhallen må stå ansvarlig for resttilskudd for bevilgninger gitt til anlegg eid av Nord-Norges Salgslag. Ved vurdering av tilbakebetaling legges det likevel til grunn at det er Gartnerhallen som har søkt om og fått utbetalt tilskuddene, selv om eier av anlegget har vært Nord-Norges Salgslag. Det er også Gartnerhallen som har sendt inn sluttoppgave. Ved tidligere tilbakebetaling fra et tilsvarende anlegg (Leknes 1991) er det Gartnerhallen som har forestått tilbakebetalingen. I tråd med tidligere behandling er det derfor klart at Gartnerhallen står ansvarlig overfor Omsetningsrådet for bevilgede tilskudd, også når Nord-Norges Salgslag er eier av anlegget.

Steinar Hauge la fram følgende stemmeforklaring:

”Steinar Hauge er enig i at det skal beregnes ekstra tilbakebetaling ved for sent innrapportert omdisponering av anlegg. Det mest hensiktsmessige hadde vært å beregne rente på resttilskuddet fra tidspunktet for omdisponering av anlegg og fram til vedtakstidspunktet, evt. med et element av strafferente fram til tidspunktet for innrapportering til Omsetningsrådets sekretariat (ved for sen rapportering). Dette bør innarbeides i forskriften for tilbakebetaling av tilskudd til reguleringsanlegg”.

Med hjemmel i Omsetningsrådets vedtak 20.03.00 og Omsetningsrådets retningslinjer av 21.05.79 om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg gjøres følgende enstemmige

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at det gjøres følgende vedtak:

Av midler stilt til disposisjon fra jordbruksavtalen til reguleringsanlegg skal Gartnerhallen tilbakebetale

- som restbevilgning:	kr 385 000
- og som andel av leieinntekter 1995-1999:	kr 84 000

til sammen kroner 469 000 av tilskudd gitt Gartnerhallen til Nord-Norges Salgslags engroslager på Finnsnes. Beløpet bokføres som tilbakeførte bevilgninger til reguleringsanlegg.

20. Reguleringsanlegg for hagebruksprodukter - Opphør av Gartnerhallens reguleringsoppgaver – Tilbakeføring av restbevilgning - Gartnerhallens anlegg i Gvarv

Saken ble fremmet for Omsetningsrådets arbeidsutvalg 24. mai 2002 og 22. august 2002 og utsatt. Saken ble behandlet i Omsetningsrådets arbeidsutvalg 09.10.02, men ble på bakgrunn av at det hadde fremkommet nye opplysninger, ikke fremmet for Omsetningsrådet 23.10.02. Saken behandles derfor nå på nytt.

Omsetningsrådet fattet 20.03.2000 følgende vedtak:

Med heimel i Stortinget si behandling av St.prp. nr. 67 (1997-98) Jordbruksoppkjøret 1998, vedtek Omsetningsrådet at Gartnerhallen sitt ansvar for å administrere gjennomføringa av avsetningstiltaka i grøntsektoren vert ført over til Grøntprodusentenes Samarbeidsråd (GPS). Disse endringane vert iverksett frå 01.07.2000. Ansvaret for faglege tiltak og opplysningsarbeid vert overført til Omsetningsrådet.

Omsetningsrådet vil gjennomføre tilbakebetaling av ikkje avskrivne tilskot til reguleringsanlegg.

Omsetningsrådet vil leggje til grunn at resterande tilskot gitt til anlegg som pr. 31.12.1999 er eigd av lokale produsentlag, som ein hovudregel ikkje vil bli kravd tilbake. Det er eit vilkår at produsentlaget er organisert slik at berre lokale, aktive produsentar kan vere eigarar. Det er vidare eit vilkår at produsentlaget ikkje har tidsmessig uavgrensa bindingar til andre aktørar, eller at slike forhold er nedfelt i vedtektene. Produsentlaget må årleg rapportere til Omsetningsrådet om kor vidt det er gjort endringar i vedtektene.

Tilskot som er gitt til anlegg som av Omsetningsrådet sitt sekretariat er godkjende som fruktlager, vil som ein hovudregel ikkje bli kravd tilbake så lenge det er marknadsregulering av frukt.

Omsetningsrådet legg vidare til grunn at ein ikkje gjennomfører krav om tilbakebetaling overfor anlegg der anslått restbeløp av samla gitte tilskot ikkje overstig 100.000 kroner.

Arbeidsutvalet får fullmakt til å godkjenne GPS i forhold til dei krava som er stilt før 01.07.2000.

I tillegg skal spørsmålet om tilbakebetaling vurderes i henhold til Omsetningsrådets generelle bestemmelser om tilbakebetaling tilskudd til reguleringsanlegg av 21.05.79.

I henhold til Omsetningsrådets vedtak av 20.03.00, som referert ovenfor, skal tilskudd som er gitt til anlegg, som av omsetningsrådets sekretariat er godkjent som fruktlager, som hovedregel ikke trekkes tilbake så lenge det er markedsregulering av frukt.

Gartnerhallens anlegg på Gvarv er registrert som godkjent fruktlager. Når spørsmålet om tilbakebetaling ikke er vurdert opp mot dette før, skyldes det at det på tidligere tidspunkt forelå opplysninger som tilsa at anlegget på Gvarv ikke lenger drev med lagring av frukt.

Det har i etterkant fremkommet nye opplysninger i saken som tilsier at lagerbygget på Gvarv fremdeles benyttes til lagring av frukt. Det bekreftes fra Sorenskrivaren i Nedre Telemark og jordbrukssjefens kontor i kommunen at bygget, som ligger på tomten til Lindheim sameielager DA og leies av Telefrukt a/s, benyttes til lagring av frukt.

I henhold til vedtaket av 20.03.00 skal tilskudd gitt til godkjente fruktlager som hovedregel ikke trekkes tilbake. Spørsmålet blir da om det i dette tilfellet foreligger grunner til at en allikevel skal trekke tilbake tilskuddet. Ut fra en konkurransemessig vurdering, med særlig vekt på at det i nærområdet og området omkring ligger andre godkjente fruktlager, vil det etter Statens landbruksforvaltnings vurdering utgjøre en konkurransefordel i forhold til andre aktører i samme marked dersom Gartnerhallen skulle beholde det ikke avskrevne tilskuddet gitt til anlegget i Gvarv etter at Gartnerhallen mistet sin rolle som markedsregulator. Statens landbruksforvaltning mener at man for å unngå en slik konkurransevridning, ikke bør legge hovedregelen til grunn, men kreve ikke avskrevet tilskudd tilbakebetalt.

Beregning av avskrivningstid mv.:

I 1993 søkte Gartnerhallen om tilskudd til nytt kjølelager til fruktlageret i Gvarv. Anlegget ble eid av Gartnerhallen, men driftet i samarbeid med Lindheim Produsentlag gjennom et nytt, felles selskap, Telefrukt AS. Kostnadskalkyle for byggeprosjektet var kr 1 974 200. Senere regnskap viste en kostnad på kr 1 775 000, altså noe mindre enn kalkylen.

Omsetningsrådet bevilget 30.11.93 kr 550 000 til anlegget, som sto ferdig samme høst. Ved behandling av saken ble det lagt vekt på den samarbeidsavtalen som eksisterte mellom Lindheim Produsentlag og Gartnerhallen. Søknaden ble også i noen grad vurdert i forhold til Omsetningsrådets vedtak 26.06.79 om lån og tilskudd til anlegg utenom markedsreguleringsorganisasjonene. Selv om en vesentlig del av frukten som ble levert anlegget skjedde utenom organisasjonene, ble anlegget samlet sett likevel vurdert å tjene reguleringsfunksjonene. Sentralt her var at det nystiftede selskapet skulle rette seg etter alle reguleringsiltak som Gartnerhallen iverksatte for egne medlemmer.

Bakgrunnen for bevilgningen tas med så vidt grundig er fordi reguleringsanlegget - som det eneste - fortsatt eies av Gartnerhallen. I lys av at Gartnerhallens reguleringsfunksjon er opphørt, skal spørsmålet om tilbakebetaling av resttilskudd likevel gjøres gjeldende. Ved fordeling av kostpris har en på grunnlag av Gartnerhallens brev av 04.11.93 kommet fram til en kostprisfordeling på 83 % for bygg og 17 % for maskiner og utstyr, mens Gartnerhallen selv opererer med en generell fordeling med 80/20.

Avskrivningen beregnes for hele år. Sluttoppgaven er sendt fra Gartnerhallen til Omsetningsrådet 04.11.93. Gartnerhallens oppgave som markedsregulator opphørte 01.07.00. For tilskuddet legges til grunn en avskrivningstid på 7 år, fra og med 1994 til og med 2000. Det gjenstår 23 års avskrivningstid for bygg, og 3 år for utstyr. Med 30 års avskrivningstid for bygg og 10 år for utstyr, utgjorde restbeløpet kr 378 000, fordelt med kr 349 000 på bygg og kr 28 000 på utstyr.

Framskrevet kostpris er beregnet til kr 2 067 300. Så lenge anlegget ikke er solgt, er denne av mindre betydning ved vurdering av om tilbakebetaling skal gjøres gjeldende.

Med hjemmel i Omsetningsrådets vedtak 20.03.2000 og Omsetningsrådets retningslinjer av 21.05.79 om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at det gjøres følgende vedtak:

Av midler stilt til disposisjon fra jordbruksavtalen til reguleringsanlegg skal Gartnerhallen tilbakebetale kroner 378 000 av tilskudd gitt Gartnerhallens anlegg i Gvarv. Beløpet bokføres som tilbakeførte bevilgninger til reguleringsanlegg.

21. Reguleringsanlegg for hagebruksprodukter - Opphør av Gartnerhallens reguleringsoppgaver – Tilbakeføring av restbevilgning - Gartnerhallen fabrikker Lier og Drammen-Lier

Saken ble fremmet for Omsetningsrådets arbeidsutvalg 24. mai 2002 og 22. august 2002 og utsatt. Etter en ny vurdering, blant annet etter innspill fra Gartnerhallen og drøftinger i Arbeidsutvalget og Omsetningsrådet, ble det foretatt endringer i innstillingen. Saken ble behandlet i Omsetningsrådets arbeidsutvalg 09.10.02, men ble ikke fremmet for Omsetningsrådet 23.10.02 som følge av at sekretariatet ønsket å foreta en nærmere vurdering av fruktlagerproblematikken ved anlegget i Drammen-Lier før endelig behandling. Saken behandles derfor nå i Arbeidsutvalget på nytt.

Omsetningsrådet fattet 20.03.2000 følgende vedtak:

Med heimel i Stortinget si behandling av St.prp. nr. 67 (1997-98) Jordbruksoppgjøret 1998, vedtek Omsetningsrådet at Gartnerhallen sitt ansvar for å administrere gjennomføringa av avsetningstiltaka i grøntsektoren vert ført over til Grøntprodusentenes Samarbeidsråd (GPS). Desse endringane vert iverksett frå 01.07.2000. Ansvar for faglege tiltak og opplysningsarbeid vert overført til Omsetningsrådet.

Omsetningsrådet vil gjennomføre tilbakebetaling av ikkje avskrivne tilskot til reguleringsanlegg.

Omsetningsrådet vil leggje til grunn at resterande tilskot gitt til anlegg som pr. 31.12.1999 er eigd av lokale produsentlag, som ein hovudregel ikkje vil bli kravd tilbake. Det er eit vilkår at produsentlaget er organisert slik at berre lokale, aktive produsentar kan vere eigarar. Det er vidare eit vilkår at produsentlaget ikkje har tidsmessig uavgrensa bindingar til andre aktørar, eller at slike forhold er nedfelt i vedtektene. Produsentlaget må årleg rapportere til Omsetningsrådet om kor vidt det er gjort endringar i vedtektene.

Tilskot som er gitt til anlegg som av Omsetningsrådet sitt sekretariat er godkjende som fruktlager, vil som ein hovudregel ikkje bli kravd tilbake så lenge det er marknadsregulering av frukt.

Omsetningsrådet legg vidare til grunn at ein ikkje gjennomfører krav om tilbakebetaling overfor anlegg der anslått restbeløp av samla gitte tilskot ikkje overstig 100.000 kroner.

Arbeidsutvalet får fullmakt til å godkjenne GPS i forhold til dei krava som er stilt før 01.07.2000.

I tillegg skal spørsmålet om tilbakebetaling vurderes i henhold til Omsetningsrådets generelle bestemmelser om tilbakebetaling tilskudd til reguleringsanlegg av 21.05.79.

I henhold til Omsetningsrådets vedtak av 20.03.00, som referert ovenfor, skal tilskudd som er gitt til anlegg, som av omsetningsrådets sekretariat er godkjent som fruktlager, som hovedregel ikke trekkes tilbake så lenge det er markedsregulering av frukt.

Gartnerhallens anlegg i Drammen-Lier er registrert som godkjent fruktlager.

I henhold til vedtaket av 20.03.00 skal tilskudd gitt til godkjente fruktlager som hovedregel ikke trekkes tilbake. Spørsmålet blir da om det i dette tilfellet foreligger grunner til at en allikevel skal trekke tilbake tilskuddet. Ut fra en konkurransemessig vurdering, med særlig vekt på at det i nærområdet og området omkring ligger andre godkjente fruktlager, vil det etter Statens landbruksforvaltnings vurdering utgjøre en konkurransefordel i forhold til andre aktører i samme marked dersom Gartnerhallen skulle beholde det ikke avskrevne tilskuddet gitt til anlegget i Drammen-Lier etter at Gartnerhallen solgte anlegget til Gro industrier 31.12.1997. Statens landbruksforvaltning mener at man for å unngå en slik konkurransevridning, ikke bør legge hovedregelen til grunn, men kreve ikke avskrevet tilskudd tilbakebetalt.

Gartnerhallen Fabrikker Lier og Gartnerhallen Drammen-Lier er solgt samlet fra Gartnerhallen. Spørsmålet om tilbakebetaling av resttilskudd er derfor behandlet under ett.

Beregning av avskrivningstid mv.:

Avskrivningen beregnes for hele år. Sluttidspunktet for begge anlegg er 31.12.97.

Gartnerhallen Fabrikker Lier

Omsetningsrådet behandlet 15.05.84 en søknad fra Gartnerhallen om tilskudd til utbygging av Koneservesfabrikken, Lier, som Gartnerhallen samtidig overtok driftsansvaret for (Gartnerhallen Fabrikker Lier). Kostnadene var kalkulert til kr 11 578 000 fordelt med en halvpart på bygg og en halvpart på teknisk utstyr. Omsetningsrådet bevilget 8,5 mill. kroner til anlegget. Sluttoppgaven ble sendt fra Gartnerhallen til Omsetningsrådet 26.06.86 og ble behandlet 2.10.86. Den viste en endelig kostnad på 12,7 mill. kroner og en kostprisfordeling på 55 % for bygg og 45 % for maskiner og utstyr. For tilskuddet er det lagt til grunn en avskrivningstid på 12 år, fra og med 1986 til og med 1997. Det gjenstår altså 18 års avskrivningstid for dette tilskuddet.

Tilskudd gitt til utsteiningsmaskin i 1986 anses nedskrevet.

27.09.88 bevilget Omsetningsrådet 1,5 mill. kroner til installering av et konsentreringsanlegg ved Gartnerhallen Fabrikker Lier. Kalkylen lød på 3,7 mill. kroner, hvorav Landbruksdepartementet i brev av 04.08.88 bevilget 1 mill. kroner. Hele investeringen gjaldt maskiner og utstyr. Også tilskuddet fra Landbruksdepartementet skal inkluderes ved beregning av resttilskudd. Sluttoppgaven som ble sendt fra Gartnerhallen til

Omsetningsrådet 07.11.89 og som ble behandlet 28.05.90 viste en kostnad på vel 4 mill kroner. For tilskuddene er det lagt til grunn en avskrivningstid på 8 år, fra og med 1990 til og med 1997. Det gjenstår 2 års avskrivningstid for tilskuddene.

Anlegget ble overdratt til GRO Industrier 31.12.97 sammen med Drammen-Lier for 20 mill. kroner.

På salgstidspunktet utgjorde resttilskuddet for alle bevilgninger kr 2 805 000 for bygninger og kr 500 000 for maskiner og utstyr, til sammen kr 3 305 000.

Framskrevet kostpris for de nevnte investeringene utgjorde til samme tid 23,415 mill. kroner

Drammen-Lier

Gartnerhallen søkte i 1995 om tilskudd til bygging av fruktpakkeri og kjølelager for Buskerud og Vestfold ved Gartnerhallens anlegg Drammen-Lier. Kalkylen beløp seg til kr 5 776 000. Omsetningsrådet bevilget 10.05.95 1,8 mill. kroner i tilskudd til anlegget. Sluttoppgjøret ble sendt fra Gartnerhallen til Omsetningsrådet 20.09.96 og ble behandlet 21.10.96. For tilskuddet beregnes det et års avskrivningstid, året 1997. Anleggets totale kostnader beløp seg til kr 6 382 638.

Som nevnt ovenfor ble anlegget overdratt til GRO Industrier sammen med Gartnerhallen Fabrikker Lier 31.12.97. Da gjensto 29 år av avskrivningstida for bygget og ni år for tilskudd til utstyr. På grunnlag av opplysninger gitt i sluttoppgaven fra Gartnerhallen 20.09.96 settes kostprisfordelingen til 90 % for bygg og 10 % for maskiner og utstyr.

Ved overdragelsestidspunktet gjensto kr 1 566 000 av tilskudd til bygg og kr 162 000 av tilskudd til maskiner og utstyr, til sammen kr 1 728 000. Framskrevet kostpris utgjorde kr 6 550 000.

For ordens skyld nevnes at Gartnerhallen i 1995 som følge av omdisponering av bygg tilbakebetalte i alt 1,6 mill. kroner av tilskudd på hhv. 3 mill. kroner (1981) og 1 mill. kroner (1983) for tilskudd bevilget salatkuttingsanlegg ved Drammen-Lier. Disse bevilgningene berører ikke beregning av restbevilgning per 31.12.97.

Samlet resttilskudd for begge anlegg utgjorde kr 5 033 000. Framskrevet kostpris utgjorde kr 29 965 000. Salgssummen på 20 mill. kroner for begge anlegg må anses som rimelig.

Med hjemmel i Omsetningsrådets vedtak 20.03.2000 og Omsetningsrådets retningslinjer av 21.05.1979 om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at det gjøres følgende vedtak:

Av midler stilt til disposisjon fra jordbruksavtalen til reguleringsanlegg skal Gartnerhallen tilbakebetale kroner 5 033 000 av tilskudd gitt Gartnerhallens Fabrikker Lier og Drammen-Lier. Beløpet bokføres som tilbakeførte bevilgninger til reguleringsanlegg.

22. **Reguleringsanlegg for hagebruksprodukter - Opphør av Gartnerhallens reguleringsoppgaver – Tilbakeføring av restbevilgning - Gartnerhallens foredlingsanlegg Aga, Hardanger**

Saken ble fremmet for Omsetningsrådets arbeidsutvalg 24. mai 2002 og 22. august 2002 og utsatt. Etter en ny vurdering, blant annet etter innspill fra Gartnerhallen og drøftinger i Arbeidsutvalget og Omsetningsrådet, er det foretatt endringer i innstillingen. Saken ble behandlet i Omsetningsrådets arbeidsutvalg 09.10.02 og fremmet for Omsetningsrådet 23.10.02, men trukket som følge av at sekretariatet skulle gjøre nærmere undersøkelser vedrørende bakgrunns materialet til Stortingsvedtaket der det ble bevilget 10 mill. kroner til utbygging av anlegget på Aga. Saken behandles derfor nå i Arbeidsutvalget på nytt.

Omsetningsrådet fattet 20.03.2000 følgende vedtak:

Med heimel i Stortinget si behandling av St.prp. nr. 67 (1997-98) Jordbruksoppgjøret 1998, vedtek Omsetningsrådet at Gartnerhallen sitt ansvar for å administrere gjennomføringa av avsetningstiltaka i grøntsektoren vert ført over til Grøntproducentenes Samarbeidsråd (GPS). Desse endringane vert iverksett frå 01.07.2000. Ansvar for faglege tiltak og opplysningsarbeid vert overført til Omsetningsrådet.

Omsetningsrådet vil gjennomføre tilbakebetaling av ikkje avskrivne tilskot til reguleringsanlegg.

Omsetningsrådet vil leggje til grunn at resterande tilskot gitt til anlegg som pr. 31.12.1999 er eigd av lokale produsentlag, som ein hovudregel ikkje vil bli kravd tilbake. Det er eit vilkår at produsentlaget er organisert slik at berre lokale, aktive produsentar kan vere eigarar. Det er vidare eit vilkår at produsentlaget ikkje har tidsmessig uavgrensa bindingar til andre aktørar, eller at slike forhold er nedfelt i vedtektene. Produsentlaget må årleg rapportere til Omsetningsrådet om kor vidt det er gjort endringar i vedtektene.

Tilskot som er gitt til anlegg som av Omsetningsrådet sitt sekretariat er godkjende som fruktlager, vil som ein hovudregel ikkje bli kravd tilbake så lenge det er marknadsregulering av frukt.

Omsetningsrådet legg vidare til grunn at ein ikkje gjennomfører krav om tilbakebetaling overfor anlegg der anslått restbeløp av samla gitte tilskot ikkje overstig 100.000 kroner.

Arbeidsutvalet får fullmakt til å godkjenne GPS i forhold til dei krava som er stilt før 01.07.2000.

I tillegg skal spørsmålet om tilbakebetaling vurderes i henhold til Omsetningsrådets generelle bestemmelser om tilbakebetaling tilskudd til reguleringsanlegg av 21.05.79.

Beregning av avskrivningstid mv.:

Avskrivningen beregnes for hele år. Sluttdato for beregning av avskrivningstid for tilskuddene er satt til 31.12.97.

Gartnerhallens anlegg i Aga, tidligere Hardangersaft AS, er et foredlingsanlegg for frukt og bær. Med utgangspunkt i Tillegg II til Jordbruksavtalen 1974/76 bevilget Omsetningsrådet 30.09.75 1,8 mill. kroner til utbygging av anlegg for framstilling av

eplekonsentrat ved Gartnerhallen Aga. Anlegget sto ferdig i 1975 og sluttoppgave ble sendt fra Gartnerhallen til Omsetningsrådet 25.06.75. For dette tilskuddet er det lagt til grunn en avskrivningstid på 23 år, fra og med 1975 til og med 1997, det vil si en gjenværende avskrivningstid på 7 år.

I brev av 18.06.76 ber Landbruksdepartementet Omsetningsrådet utbetale kr 10 mill til delfinansiering av utbygging av anlegget i Aga, basert på vedtak i Stortinget, referert i årsmeldingen samme år. I protokollen fra Omsetningsrådets møte 25.09.79 bekreftes det at det i samsvar med Stortingsvedtaket ble overført kr 10 mill til anlegget i Aga, dekket av avsetningsmidler. Bakgrunnen for bevilgningen var Norges ratifisering av handelsavtalen med EF. Statens landbruksforvaltning har gått gjennom Innst. S. nr. 321 (1975-1976) og St. prp. nr. 144 (1975-1976), og kan ikke finne opplysninger som skulle tilsi at det ikke avskrevne tilskuddet gitt til Gartnerhallens anlegg på Aga ikke skal tilbakebetales. Innst. S. nr. 321 (1975-1976) viser til at et sentralt motiv for tilskuddet var ”å dempe eventuelle skadevirkninger” av en permanent fremskyving av åpningsdatoen for fri import av epler som følge av ratifikasjonen av handelsavtalen mellom Norge og EF midt på 70-tallet. Dette vil med andre ord si at et viktig formål var å sikre fortsatte avsetningsmuligheter for norske epler i en endret markedssituasjon.

Bevilgningen på 10 mill. kroner går ikke fram av Gartnerhallens egen oversikt over tilskudd til anlegget, men inngår i grunnlaget for beregning av resttilskudd. I vedlegg til brev av 06.08.02 og ved flere andre anledninger har Gartnerhallen fremholdt at tilskuddet er gitt næringen som sådan, ikke til Gartnerhallens anlegg. Av bevilgningen framgår det imidlertid klart at det er Gartnerhallens anlegg i Aga bevilgningen angår. Statens landbruksforvaltning vil videre bemerke at alle tilskudd bevilget over posten avsetningstiltak er å betrakte som gitt til næringen som sådan, men gjennom samvirke for at markedsregulator skal gjennomføre tiltak på vegne av næringen. Ut fra dette og etter gjennomgang av forarbeidene til Stortingsvedtaket, er det Statens landbruksforvaltnings vurdering at ikke avskrevet tilskudd bør kreves tilbakebetalt.

Statens landbruksforvaltning har som avskrivningstidens start lagt til grunn Landbruksdepartementets brev av 1976. For dette tilskuddet er det lagt til grunn en avskrivningstid på 22 år, fra og med 1976 til og med 1997, det vil si en gjenværende avskrivningstid på 8 år.

I tillegg ba Landbruksdepartementet i brev av 17.09.79 Omsetningsrådet om å bevilge ytterligere 1,5 mill til Gartnerhallen Aga til utløsning av Bergensmeieriets eierandel. Tilskuddet ble gitt i Omsetningsrådets møte 25.09.79. Gartnerhallen bestrider 06.08.02 at tilskudd gitt av Landbruksdepartementet skal inngå i beregningsgrunnlaget. I henhold til Landbruksdepartementets brev av 1979 kan følgende hovedpunkter gjengis:

- Landbruksdepartementet legger til grunn at formålet med anlegget best vil fremmes med Gartnerhallen som eier av anlegget og med ansvar for driften.
- Landbruksdepartementet anser dette som en slutføring av den støtte til epleproduksjon som ble lovet under handelsavtaleforhandlingene med EF.
- Midlene bevilges over Jordbruksavtalens pkt. 2 – Reguleringsanlegg for poteter, grønnsaker, frukt, bær og planter.
- Omsetningsrådet ble bedt om å foreta overføringen av beløpet til Bergensmeieriet.

Statens landbruksforvaltning har som avskrivningens start lagt til grunn departementets brev av 1979. At beløpet ble direkte utbetalt til Bergensmeieriet endrer ikke at beløpet ble

nyttet for å overføre eiendomsretten til reguleringsanlegget i Aga til Gartnerhallen. For dette tilskuddet er det lagt til grunn en avskrivningstid på 18 år, fra og med 1980 til og med 1997, det vil si en gjenværende avskrivningstid på 12 år.

Gartnerhallen oppgir historisk kostpris for anlegget til 12,085 mill. kroner. Tilskuddene beløper seg samlet til 13,3 mill. kroner. Dersom hele eller deler av resttilskuddet skulle frafalles, ville Gartnerhallen sitte igjen med en salgsgevinst for et anlegg den i henhold til ovennevnte oppgaver ikke har hatt noen kostnader med å erverve.

Sluttoppgave foreligger kun for den første bevilgningen. Gartnerhallens kostprisfordeling på 70 % for bygg og 30 % for utstyr legges til grunn for beregning av resttilskuddet.

Anlegget ble overdratt fra Gartnerhallen til GRO Industrier AS 31.12.97 for 2,8 mill. kroner. I 1997 utgjorde restbeløpet kr 294 000 for tilskuddet gitt i 1975, kr 1 866 700 for tilskuddet gitt i 1976, og kr 420 000 for tilskuddet gitt i 1979. Til sammen utgjorde restbeløpet for de tre bevilgningene kr 2 580 700.

Historisk kostpris for anlegget er av Gartnerhallen oppgitt til kr 12 085 000. Framskrevet kostpris for de tilskudd som er gitt utgjorde på salgstidspunktet kr 45 334 000. Salgsprisen på 2,8 mill. kroner anses som lav, men likevel rimelig i forhold til kostprisen, beliggenheten tatt i betraktning.

Som påpekt over har Gartnerhallen, etter foreliggende opplysninger, hatt tilnærmet kostnadsdekning for anlegget. Ut fra disse opplysninger, isolert sett, kunne det være naturlig å vurdere å kreve salgssummen i sin helhet tilbakebetalt. Statens landbruksforvaltning mener imidlertid samlet sett at det er rimelig å avgrense tilbakebetalingen til det ikke avskrevne tilskuddet.

Med hjemmel i Omsetningsrådets vedtak 20.03.2000 og Omsetningsrådets retningslinjer av 21.05.1979 om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at det gjøres følgende vedtak:

Av midler stilt til disposisjon fra jordbruksavtalen til reguleringsanlegg skal Gartnerhallen tilbakebetale kr 2 580 700 av tilskudd gitt Gartnerhallen Aga, Hardanger. Beløpet bokføres som tilbakeførte bevilgninger til reguleringsanlegg.

23. Faglige tiltak og opplysningsarbeid hagebruk i 2003

Budsjettet for faglige tiltak og opplysningsarbeid hagebruk omfatter disse tre hovedområdene:

Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker
 Produsentretta rådgivning
 Felles faglige tiltak

I 2002 er budsjettet for faglige tiltak og opplysningsarbeid hagebruk på totalt

10 mill. kr. Budsjettet er disponert slik:

• Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker	kr 8 600 000
• Produsentretta rådgivning i grøntsektoren	
Tiltak i regi av GrøntProdusentenes samarbeidsråd	kr 600 000
Fruktlagerinspektøren	kr 400 000
• Felles faglige tiltak	
Matmerk Norske matmerker	kr 250 000
Økern Torvhall	kr 150 000

For 2003 er det bevilget 10 mill. kr til kollektivt dekt omsetningsavgift hagebruk (samme beløp som for 2002). For 2001 var bevilgningen på 15,4 mill. kr.

Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker (OFG)

Med brev av 10.10.2002 oversender OFG markedsplan og forslag til budsjett for bruk av omsetningsavgift og midler over jordbruksavtalen til opplysningsarbeid for 2003. Budsjettet er satt opp i forhold til de tre områdene i jordbruksoppgjøret som OFG får midler fra; post 70.11 Avsetningstiltak med "Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk" og post 77.15 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak med "Opplysningsarbeid om frukt, grønnsaker og potet" og med "prisnedskrivning av skolefrukt". Søknaden for 2003 har en totalramme på 26,1 mill. kr. Budsjettet for 2002 utgjør 26,5 mill. kr.

Omsetningsrådet er delegert ansvar for midlene som er avsatt på post 70.11 Avsetningstiltak.

OFG sitt budsjett for 2003 tar utgangspunkt i årets jordbruksavtale, og at bevilget beløp til kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk er uendret fra 2002 til 2003. OFGs markedsplan og budsjett for 2003 som er behandlet og godkjent av stiftelsens styre gir en oversikt over aktuelle aktiviteter gjennom året. Aktivitetene er tilpasset innenfor en kostnadsramme på 8,6 mill. kr (uendret fra 2002).

OFG ønsker i 2003 å etablere en kunnskapsbase med en rullerende kartlegging av frukt- og grøntforbruket i Norge. Hensikten med en slik base er å synliggjøre trender og muligheter for frukt- og grøntbransjen. Basen skal nyttes i OFGs løpende dialog med dagligvarekjedene for å oppnå et økt forbruk av frukt og grønnsaker i Norge. Kunnskapsbasen finansieres gjennom redusert bruk av midler til andre tiltak på budsjettet (sammenlignet med 2002 foreslås mindre brukt til langsiktige produktkampanjer, brosjyrer/butikkplakater, internett/bildearkiv, reklamelager m.m.). SLF slutter seg til OFGs forslag om å etablere en slik kunnskapsbase.

SLF foreslår en bevilgning på 8,6 mill. kr til OFG sitt opplysningsarbeid fra kollektiv dekning omsetningsavgiften hagebruk for 2003.

Tilskudd til produsentretta rådgivning

Med bakgrunn i at bevilgningen til kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk etter jordbruksoppgjøret i 2002 utgjør samme beløp som etter jordbruksoppgjøret i 2001, og er

mindre enn i tidligere år, fattet Omsetningsrådets arbeidsutvalg i møte 22.08.2002 slikt vedtak i forbindelse med annonsering av midler til produsentretta rådgivning hagebruk:

”Annonsering av midler til produsentretta rådgivning hagebruk utsettes til budsjettet for faglige tiltak og opplysningsarbeid for hagebruk for 2003 er vedtatt”.

Av Forskrift om tilskot til produsentretta rådgjeving i grøntsektoren går det fram av § 1 at formålet med denne ordningen er å fremme omsetningen av norskprodusert frukt, bær og grønnsaker gjennom å bedre produktkvaliteten og gi informasjon til produsentene om markedsforholdene med sikte på å tilpasse produksjonen til markedet.

Den kollektive dekning av omsetningsavgift hagebruk er uendret fra 2002 til 2003. På denne bakgrunn vil sekretariatet foreslå å bruke midler på dette området til aktiviteter som ivaretar intensjonen med den produsentretta rådgivningen på grøntområdet uten at midlene annonseres spesielt.

GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) har en vesentlig del av sin aktivitet knyttet til nettopp produksjonstilpassing, markedstilpassing og kvalitetsarbeid i grøntsektoren. GPS omfatter alle produsenter som leverer til friskkonsummarkedet, inklusive matpoteter, uavhengig av grossist- og kjedetilknnytning. GPS søker gjennom brev av 15.10.2002 om kr 720 000 i tilskudd til produsentretta rådgivning hagebruk for 2003. Med brevet følger virksomhetsplan og budsjett. Innsatsområdene i virksomhetsplanen er produksjonsplanlegging, løpende markedstilpassing og produktkvalitet. Det totale budsjett for GPS sine kostnader knyttet til produsentretta rådgivning hagebruk utgjør kr 2 388 000.

SLF foreslår å bevilge kr 600 000, samme beløp som for 2002, til GPS sitt arbeid med produksjonstilpassing, markedstilpassing og kvalitetsarbeid i 2003.

Fruktlagerinspektøren har gjennom brev av 18.10.2002 oversendt arbeidsplan og budsjett for sitt arbeid i 2003. Kostnadsbudsjettet utgjør kr 400 000 for 2002 og kr 415 000 for 2003. SLF foreslår at det blir avsatt kr 400 000 til fruktlagerinspektøren sitt arbeid i 2003.

Felles faglige tiltak

Matmerk Norske Matmerker (endret navn fra tidligere Stiftelsen Godt Norsk) søker gjennom brev av 27.08.2002 om kr 250 000 til sin virksomhet i 2003. Midlene skal gå til markeds- informasjons- og utviklingsarbeid for norsk frukt/grønnsaker i 2003. For 2002 ble det bevilget kr 250 000 til dette arbeidet. Det vises for øvrig til egen sak hvor budsjettet for Matmerk Norske Matmerker er behandlet.

Økern Torvhall søker i brev av 10.10.2002 om en støtte på kr 203 000 til sitt arbeid for 2003. I 2002 ble det søkt om kr 211 000 og innvilget kr 150 000 til dette arbeidet.

Organiseringen og utførelsen av arbeidet som det søkes om midler til, baseres på den tidligere praksis som er etablert for arbeidet. Gjennom markedsopplysningstjenesten til Økern Torvhall blir mottatt varemengde, antatt lagerbeholdning og forventede tilførsler av ulike vareslag registrert. Det blir avholdt prismøte hver torsdag med 12–25 produsenter og kommisjonærer tilstede. Etter hvert prismøte blir det skrevet en markedsmelding som sendes til markedsaktørene.

SLF foreslår slikt budsjett for felles faglige tiltak i 2003 (uendret fra 2002):

Matmerk Norske Matmerker	250.000 kr
<u>Økern Torvhall</u>	<u>150.000 kr</u>
<u>Sum felles faglige tiltak</u>	<u>400.000 kr</u>

Fondet for omsetningsavgift hagebruk vil ved inngangen til 2003 utgjøre vel 8 mill. kr. Det er da tatt hensyn til et prognosert forbruk i 2002 på ca. 5,2 mill. kr til reguleringslagring og fabrikklevering av epler kl. I. SLF mener at fondet med dette har en tilstrekkelig kapital til i enkelte år å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak på epler og potet.

Med de tiltaka som er foreslått og som til sammen utgjør 10 mill. kr, og under forutsetning av at de 5,2 mill. kr nevnt ovenfor blir anvendt, vil fondet for omsetningsavgift hagebruk ikke bli tilført midler fra den kollektive omsetningsavgiften i løpet av 2002.

Dette at de foreslåtte tiltak utgjør i alt 10 mill. kr innebærer at hele bevilgningen til kollektiv dekt omsetningsavgift for 2003 er disponert. SLF vil derfor tilrå at det ikke annonseres midler til produsentretta rådgivning hagebruk for 2003.

Med hjemmel i forskrift om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, fastsatt av Omsetningsrådet 25. september 1991, og Arbeidsutvalget sitt vedtak av 22.08.2002 om å utsette utlysning av midler til produsentretta rådgivning i grøntsektoren gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at det gjør følgende vedtak:

1. Av fondet for omsetningsavgift hagebruk kan det til faglige tiltak og opplysningsarbeid i 2003 anvendes inntil 10 mill. kroner fordelt slik:
  - Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker (OFG) kan anvende inntil kr 8 600 000
  - Matmerk Norske Matmerker kan anvende inntil kr 250 000
  - Økern Torvhall kan anvende inntil kr 150 000
  - Fruktlagerinspektøren kan anvende inntil kr 400 000
  - GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) kan anvende inntil kr 600 000
2. Det kan gjøres mindre overføringer mellom hovedposter i budsjettene
3. Godkjenning av budsjettene og adgangen til å disponere midler i samsvar med disse, blir gitt med forbehold om at det står tilstrekkelig med midler til disposisjon på fondet for omsetningsavgift hagebruk
4. Det annonseres ikke midler til produsentretta rådgivning hagebruk for 2003. Denne praksis videreføres for senere år inntil bevilgningen eventuelt økes slik at det blir grunnlag for å annonsere midlene

24. NOU 2002:6 Lov om samvirkeforetak - Høring

Grunnlaget for landbrukssamvirkets forvaltningsrolle

Grunnlaget for den norske markedsreguleringen er hjemlet i Omsetningsloven. Regjeringen har myndighet til å fastsette avgift på omsetningen av jordbruksvarer. Omsetningsrådet forestår innkrevingen, og forvalter og styrer bruken av avgiftsmidlene. Innenfor forskrifter fastsatt av Omsetningsrådet har landbrukssamvirket myndighet til å iverksette reguleringstiltak i forhold til totalmarkedet for å bidra til å sikre et prisnivå i samsvar med jordbruksavtalens målpriser. Denne myndigheten følges av forpliktelser i forhold til både produsenter og forbrukere, herunder mottaksplikt og forsyningsplikt. For markedsregulator er dette rettigheter og plikter som utgjør en helhet.

Åpent medlemskap og mottaksplikt er grunnleggende samvirkeprinsipper. Det bidrar til å sikre avsetning og produksjon i alle distrikter. På denne måten bidrar samvirket til at eksklusive leveringsrettigheter ikke blir praktiske etableringshindre i jordbruket. Et viktig premiss for at samvirkets reguleringsansvar skal fungere effektivt, er at en relativt stor del av førstehåndsomsetningen skjer gjennom landbrukssamvirket. Det er sentralt både for styring av varestrømmen i forhold til etterspørselen og for prisansvaret i henhold til jordbruksavtalen.

Forsyningsplikten skal bidra til å sikre jevne tilførsler til alle forbruksområder til enhver tid til noenlunde ens pris. Samvirkeorganisasjonene er landsomfattende. I underskuddssituasjoner krever forsyningsplikten styring av varestrøm som det kunne vært avsetning for i området hvor produktet er produsert. Dette har prisutjevne effekt i forbrukerleddet.

St.meld. nr. 19 legger fast for at samvirket fortsatt skal ha en viktig rolle innenfor norsk landbruk, og Landbruksdepartementet legger til grunn at det ikke er aktuelt å opprette nye statlige markedsreguleringsapparater. Det er videre lagt til grunn at det er et viktig incitament til kostnadseffektivitet i reguleringen at den er knyttet til produsenteide samvirkeorganisasjoner samtidig som produsentene selv har det økonomiske ansvaret for overproduksjon gjennom reduserte priser og omsetningsavgift. Dette bidrar til en effektiv markedsregulering for norske jordbruksvarer.

En viktig del av landbrukssamvirkets samfunnsmessige legitimeringsgrunnlag har, i alle fall siden 1950, vært deres rolle som sentrale aktører i gjennomføringen av landbrukspolitikken. Avtalepartene har brukt samvirkeorganisasjonene i landbruket som gjennomførere av offentlig politikk, og de er gjennom omsetningsloven gitt myndighet til å iverksette ulike markedsreguleringstiltak.

Uttalelse fra markedsregulatorene

NOU 2002:6 Lov om samvirkeforetak ble 13.09.02 sendt ut til markedsregulatorene for kommentarer. Svar har kommet inn fra Prior Norge, Norske Felleskjøp, Norsk Kjøtt og TINE BA.

Prior Norge:

Prior Norge ser positivt på arbeidet med å utforme en samvirkelov og mener at utredningen og lovteksten er velformulert. Videre mener Prior Norge at det generelt er nyttig at juridiske spørsmål knyttet til samvirkeforetak samles i en lov.

Det påpekes det at lov om samvirke retter seg mot selskapsformen samvirke, og at den verken endrer grunnlaget for å utøve rollen som markedsregulator eller påvirker muligheten for å gjennomføre ulike tiltak innen markedsreguleringen.

Prior Norge kan dermed ikke se at forslaget til lov om samvirkeforetak vil ha konsekvenser for markedsreguleringen på fjørfesektoren.

Norske Felleskjøp:

Norske Felleskjøps innspill er i all hovedsak det samme som Prior Norges.

Norske Felleskjøp kan ikke se at forslaget til lov om samvirkeforetak vil ha konsekvenser for markedsreguleringen på kornsektoren.

Norsk Kjøtt:

Norsk Kjøtts innspill er i all hovedsak det samme som Prior Norges.

Administrasjonen i Norsk Kjøttssamvirke kan ikke se at forslaget til lov om samvirkeforetak vil ha konsekvenser for markedsreguleringen på kjøttsektoren.

TINE BA:

TINE BAs innspill er i all hovedsak det samme som Prior Norges.

TINE BA kan ikke se at forslaget til lov om samvirkeforetak vil ha konsekvenser for markedsreguleringen på melkesektoren.

Statens landbruksforvaltning skal bemerke:

Utvalget begrunner forslaget om egen samvirkelov med at dette er det mest egnede virkemiddel for å sikre samvirkeformens eksistens og videre utvikling. Utvalgets begrunnelse skiller seg fra tidligere vurderinger der en var mest opptatt av å få samvirke inn i ordnede former.

Samtidig som en lovfesting av samvirkeforetak kan bidra til samvirkeformens eksistens og utvikling kan det også bidra til at flere foretak i større grad vurderer samvirkeformen ved valg av selskapsform.

Pr. i dag finnes det lite lovfestet rundt samvirkeformen. Det er kun skatteloven som definerer samvirke.

Lovutkastet er en fullstendig selskapslovgivning tematisk oppbygd over aksjelovens lest. Den gir stor vedtaksfrihet hva gjelder spørsmål knyttet til intern organisering og drift. Loven er helt bevisst gjort åpen slik at det er opp til de enkelte selskapene gjennom vedtektene å foreta den avgrensning den finner hensiktsmessig. Eksempelvis kan nevnes lovutkastets § 15 Innmelding. I paragrafens første ledd lovfestes retten til å bli medlem i et samvirkeforetak forutsatt at en kan få sine økonomiske interesser ivaretatt i foretaket. Innmelding kan bare nektes dersom det er saklige grunner for det. Innenfor disse skrankene åpnes det for at vedtektene kan sette vilkår for medlemskap og innmelding.

Statens landbruksforvaltning kan ikke se at lovforslaget har noen betydning for organisasjonene sin nåværende forvaltningsrolle.

På bakgrunn av de ovenfor nevnte momenter gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

Omsetningsrådet ser positivt på arbeidet med å utforme lov om samvirkeforetak. Omsetningsrådet har ingen merknader til lovforslaget.

25. Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for kjøtt - Budsjett 2003

Med brev av 16.10.02 fra Fagsenteret for kjøtt fremmer Norsk Kjøtt sitt forslag til budsjett for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for 2003.

Fagstyret vedtok på møtet 18.09.02 forslag til handlingsplan og budsjett for 2003. Videre ble forslag til budsjett behandlet i Norsk Kjøtts styre 02.10.02, der det fikk tilslutning på alle punkter.

Norsk Kjøtt har for 2003 foreslått en budsjetteramme på kr 107 762 000, noe som innebærer en reduksjon på kr 790 000, dvs. - 0,7 % i forhold til budsjettet for 2002.

Budsjettforslaget tilsvarer 50 øre pr. kg produsert kjøtt.

Støtte til kvalitets og avlsarbeid m.m.

For denne posten er det fra Norsk Kjøtt foreslått en budsjetteramme på kr 19 165 000, hvilket innebærer en reduksjon på kr 1 038 000 (-5,1 %) i forhold til budsjettet for 2002.

Sammenlignet med budsjettet for 2002 er det i budsjett for 2003 foreslått å ikke gi støtte til Institutt for husdyrfag ved NLH, Den Norske matfestivalen - grunnfinansiering og skrapesjueforskning. Disse "prosjektene" utgjorde kr 1 598 000, dvs. 7,9 % av budsjettet for 2002. Når det gjelder GENO er det heller ikke i budsjettet for 2003 satt av midler.

Norsk sau og geitavlslag, NGS

Det er foreslått at NGS støttes over omsetningsavgiften med kr 1 915 000, som er en reduksjon på kr 210 000 (-9,9 %) i forhold til budsjettet for 2002.

Det har de siste årene vært diskusjon omkring finansieringsmodellen for avlsarbeidet på sau. Behovet er aktualisert gjennom de endringer som er skjedd ved større satsing på semin i avlsarbeidet, endringer i det fylkesvise arbeidet og ved at Tiltaksfondet avvikles. I følge Fagsenteret har NGS startet arbeidet med å gjennomgå finansieringsmodellen, men det ble ikke ferdig til årets budsjettprosess. Fagsenteret har derfor valgt å videreføre finansieringsmodellen fra inneværende år.

NGS har søkt om litt mindre midler i 2003 enn 2002 som følge av at prosjektet "Kompetanseheving i utmarksbasert lammeproduksjon: studieopplegg for beitebrukere" avsluttes som forutsatt i 2002. Når det gjelder det fylkesvise avlsarbeidet er det foreslått innvilget kr 850 000 for å sikre at arbeidet ikke stopper opp, samtidig som signalene fra i fjor videreføres. NGS hadde i utgangpunktet søkt om støtte på kr 1 mill. til dette arbeidet.

Norsk kjøttfeavslag, (NKA)

Det foreslås at NKA støttes over omsetningsavgiften med kr 1 760 000 som er en økning i forhold til inneværende års budsjett på kr 490 000, dvs. 38,6 %.

I følge Fagsenteret er det store utfordringer innen kjøttfeproduksjon og kjøttfeavl. Det er et spesielt behov for å øke ammekuttallet for å unngå store underskudd i det norske storfekjøttmarkedet.

Bakgrunnen for økningen i budsjett for 2003 er ønsket om å bygge ut teststasjonen på Staur for å øke kapasiteten fra 60 til 80 okser. I følge NKA styrker dette avlsopplegget for de store kjøttferasene, men medfører at testkostnadene øker med kr 100 000–200 000 pr. år. Norsk Kjøtt har uttrykt vilje til å koste utbyggingen, men NKA kan ikke gi klarsignal før det er funnet dekning for de økte testkostnadene.

Norsk Kjøtt har forelått å innvilge kr 1 200 000 i tilskudd til løpende avlsarbeid i 2003 under forutsetning av at utbyggingen på Staur finner sted. Hvis så ikke skjer, reduseres tilskuddet til kr 1 050 000.

Videre har Norsk Kjøtt foreslått å opprettholde støtten på kr 300 000 til fenotesting av kjøttfeokser tilsvarende inneværende års budsjett, under forutsetning av at en har funnet en driftsform som går i balanse.

Norsk Kjøtt foreslår videre å innvilge støtte til tre prosjekter, hvorav ett startet opp i 2002. I møte i Omsetningsrådet (protokoll OR-møte 28.11.97) ble det uttalt at utviklingsprosjekter utover 1999 må NKA i hovedsak finansiere uten omsetningsavgift. I Omsetningsrådets (protokoll OR-møte 29.11.00) budsjettbehandling for 2001 ble det presisert at utviklingsprosjekter innen kjøttfeavl i fremtiden kan støttes, men at andre finansieringskilder også må skaffes, og nivået bør reduseres i henhold til utviklingsperioden 1998-2000. I Omsetningsrådets møte den 28.11.01 (Protokoll OR-møte 28.11.01) ble det lagt til grunn at inntil 1/3 kostnadene til utviklingsprosjekter kunne dekket over omsetningsavgiften. Prosjektene som det for 2003 søkes finansiert over omsetningsavgiftsmidler er; "Videreutvikling av avlsindekser på kjøttfe", "Utvikling og tilrettelegging av et oksemorprogram" og "Inkludering av intramuskulært fett i avkomsgranskingen". Prosjektene har en totalramme på kr 521 000. Av dette søkes kr 260 000 dekket av omsetningsavgiftsmidler, noe som utgjør ca. 50 % av totalrammen. På bakgrunn av Omsetningsrådet sin tidligere behandling, foreslår sekretariatet at en dekning på 1/3 tilsvarende som for budsjett 2002 benyttes til de ovennevnte prosjekter. Dette er kr 84 000 mindre enn foreslått, og samlet støtte til utviklingsprosjekter blir på kr 176 000.

Samlet støtte til NKA utgjør etter dette kr 1 676 000.

Norsvin

Fagsenteret foreslår en økning i støtten til Norsvin på kr 300 000 (3,7 %) til kr 8 500 000. Økningen skyldes i hovedsak økte husleiekostnader på testingsstasjonene samt økte royaltykostnader på Yorkshire. Videre er det nedgang i tilbakeføringene fra Norsvins internasjonale virksomhet på kr 1 mill. for 2003 i forhold til langtidsbudsjettet.

Omsetningsavgiften vil for 2003 dekke 50 % av Norsvins kostnader til det felles avlsarbeidet på gris. Fagsenteret har gått inn for å øke støtten til Norsvin i tråd med søknad

som følge av nye satsningsområder. Dette gjelder spesielt innen hanngris/råneluktproblematikken som har stor betydning for framtida i norsk svinekjøttproduksjon. I tillegg har Norsvin jobbet aktivt med å redusere kostnadene ved samarbeid med andre avlsforetak nasjonalt og internasjonalt, og med økte inntekter blant annet fra Norsvin International.

Helsearbeid storfe

Fagsenteret foreslår å redusere støtten til helsearbeid storfe med 26 % til kr 910 000. Det søkes om kr 500 000 til å videreføre prosjektet "BVD-saneringsprogram", blant annet som følge av at smittesituasjonen tilsier at det er risikabelt å redusere prøvetakingen for drastisk neste år. Prosjektene "Klauvhelse" og "Paratuberkolosesmitte – geit og storfe" som startet opp i 2002 foreslås videreført med hhv. kr 100 000 og kr 130 000. Til sist er det foreslått å bevilge kr 180 000 til prosjektet "Hus til storfe – norske anbefalinger". Prosjektet ble bevilget kr 60 000 over posten "Diverse" i 2002 (Protokoll AU-møte 23.10.02).

Norsk Landbrukssamvirke

Fagsenteret foreslår at det bevilges kr 300 000 fordelt med hhv. kr 200 000 til "Bransjeanalyser i landbruket" og kr 100 000 til "Rådet for mattrygghet". Det betyr en videreføring av inneværende års budsjett. Det blir orientert om bevilgninger til Norsk Landbrukssamvirke i egen sak på dette møtet.

Norsk Matanalyse

Norsk Matanalyse har søkt om kr 2 900 000 i tilskudd fra omsetningsavgiften på kjøtt, hvilket Norsk Kjøtt har sluttet seg til. Det betyr en videreføring av inneværende års budsjett. Omsetningsavgiftsmidlene totalt (fra melk og kjøtt) vil etter budsjettforslaget utgjøre 30 % av totale inntekter i 2003. Det vises til at Norsk Matanalyse gjennom midler fra omsetningsavgiften på kjøtt kan videreutvikle produkter og tjenester til kjøttbransjen, slik at de ressurser som legges ned i kvalitetssikring og internkontroll i den enkelte bedrift er faglig forsvarlige og kostnadseffektive.

Kjøttbransjens elitelag

Fagsenteret foreslår å videreføre dagens støtte over omsetningsavgiften på kr 500 000 til kjøttbransjens elitelag og deres budsjett for 2003. Det kan nevnes at i tillegg til pengestøtte bidrar Fagsenteret og OFK med betydelige personalressurser til elitelaget.

Matmerk

Fagsenteret foreslår at støtten til Matmerk skal være på kr 1,4 mill. Dette er samme beløp som i budsjettet for 2002. Fagsenteret skriver følgende om denne posten: "Fagstyret ønsker likevel å uttrykke at det er skeptisk til denne budsjettposten, og viser til at det tidligere år er foreslått å redusere denne posten på budsjettet". Det vises for øvrig til egen sak på Matmerk på dette møtet.

Faglige tiltak – FAGSENTERET

Fagsenteret har for 2003 budsjettet med totalt kr 45 690 000 til faglige tiltak. Av disse er det søkt om at kr 33 923 000 (74 %) dekkes over omsetningsavgiften. Det resterende

dekkes ved inntjening fra salg av tjenester. Fagsenteret har for 2003 budsjettet med en økning i inntekter/annen finansiering på kr 722 000 til kr 11 767 000.

Budsjettforslaget fra Fagsenteret, inkludert Husdyrkontrollen, på kr 33 923 000 har en økning på kr 289 000 (0,9 %) i forhold til 2002.

Budsjettforslaget for 2003 fra Fagsenteret fordeler seg på følgende poster:

Faglig tiltak	Budsjett 2003	Budsjett 2002	Endring *
Helsetjeneste svin og sau	3 794 000	3 934 000	-3,6 %
Husdyrkontrollen	7 770 000	7 721 000	0,6 %
KOORIMP	705 000	750 000	-6,0 %
Forsøksskjæring m.m.	2 361 000	2 091 000	12,9 %
Fagsenteret for øvrig	18 793 000	18 337 000	2,5 %
FoU-satsing	500 000	800 000	-37,5 %
SUM	33 923 000	33 633 000	0,9 %

* Endring i % i forhold til budsjett 2002

Forsøksskjæring er økt med 12,9 % fra inneværende års budsjett til kr 2 361 000. Økningen skyldes at avdelingens utfakturerte inntekter forventes å bli lavere enn budsjettet i 2002. Det er i budsjettet lagt opp til "ordinær" drift i denne avdelingen, men etter at budsjettprosessen startet er det vedtatt at skjæreaktiviteten ved FS Oslo opphører sommeren/høsten 2003. Hva fremtidig løsning blir og hvilke konsekvenser det får for kostnadene ved forsøksskjæring er ikke klarlagt. Fagsenteret kommer ev. tilbake til dette siden.

Fagsenterets øvrige funksjoner dekket via posten "Fagsenteret for øvrig" består av stab, husdyrfag, klassifisering, slakting og skjæring/foredling. Økningen på posten på 2,5 % i forhold til 2002 går i første rekke på endringer i aktivitetene hvilket også får betydning for bemanningen. Den største økningen kommer på husdyrfag som følge av økning av aktivitetene knyttet til Saue- og storfekontrollen og hanngris/råneluktproblematikk. Denne økningen medfører en brutto kostnader øker med kr 1,7 mill., hvorav kun kr 0,15 mill. er søkt dekket over omsetningsavgiften. For de øvrige funksjonene er bemanningen uendret eller redusert i forhold til 2002.

Som vi ser av budsjettforslaget er det kun en marginal økning på forslag til budsjett for 2003. Sekretariatet har som følge av dette ingen innvendinger til Norsk Kjøttts forslag til budsjett for Fagsenteret for 2003.

Opplysningskontoret for kjøtt - OFK

Totalt er budsjettnivået for OFK foreslått til kr 54 672 000. Dette tilsvarer en nedgang på kr 43 000 (-0,1 %) sammenlignet med 2002.

Det legges i budsjettet opp til en økning av administrasjonsutgiftene på kr 400 000 (5 %) til kr 8 227 000. Økningen er i sin helhet knyttet til lønn og sosiale kostnader.

Videre er det budsjettet med en økning på kr 600 000 (6 %) til kr 10 500 000 i forbindelse med markedsføring mot handel og industri. Økningen begrunnes med at OFK ønsker å utvikle og pleie en tettere dialog med denne målgruppen. For å få til dette skal det satses sterkere på informasjonsbladet "Kjøtt på beinet". I tillegg er det startet et arbeid med å

utarbeide en ny serie minikokebøker som retter seg mot forbruker. Det er satt av kr 2,5 mill. til lagring og distribusjon av disse heftene, hvilket er en økning på 78,5 % i forhold til inneværende års budsjett. Økningen skyldes i hovedsak stor etterspørsel etter minikokebøkene via internettsiden www.matprat.no.

PR- og informasjonstiltak reduseres med kr 1 mill (17,5 %). Reduksjonen kommer i første rekke på presseinformasjon og pressereiser. Det er ikke satt av midler på underposten samarbeid opplysningskontorene slik det var i budsjettet for 2002, men samarbeidet om internettsiden www.mat.no fortsetter som tidligere. Kostnadene til denne aktiviteten inngår i underposten internett og bildearkiv.

Reklamekampanjer er den største posten i budsjettet, med 42,3 % av totalbudsjettet, og det er for 2003 budsjettet med kr 23 100 000, som er samme beløp som i 2002. I 2003 er det svin og lam som skal profileres høyst. Det vises til at generisk markedsføring er en viktig del av OFKs satsningsområde, og at det er gjort nøye evalueringer av de forskjellige kampanjer. Beregninger ut fra en simuleringsmodell tilsier i følge OFK et kampanjebudsjett på nivå med 2002.

Statens landbruksforvaltning har ingen konkrete innvendinger til Opplysningskontorets forslag til budsjett for 2003. Vi viser imidlertid til den pågående evalueringsprosessen knyttet til virksomheten ved opplysningskontorene, og som skal være avsluttet ved kommende årsskifte. I lys av konklusjonene fra denne evalueringsprosessen og det påfølgende oppfølgingsarbeidet, vil en legge opp til en bredere og mer omfattende gjennomgang av saksområdet neste år.

Vurdering

Statens landbruksforvaltning har gjennomgått og vurdert de enkelte forslag til budsjett for 2003 og finner så lagt en kan vurdere at de er i overensstemmelse med forskrift for bruken av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Det er også lagt vekt på at bransjen er enig seg imellom.

Med hjemmel i forskrift 25.09.91 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

1. Av fondet for omsetningsavgiften på kjøtt kan det i 2003 anvendes inntil kr 53 004 000 til faglige tiltak, og inntil kr 54 672 000 til opplysningsvirksomhet i 2003. Til sammen kr 107 676 000.
2. Det kan gjøres mindre budsjettoverføringer mellom hovedposter i budsjettet.
3. Godkjenning av budsjettet og adgangen til å disponere midler i samsvar med det, blir gitt med forbehold om at det for 2003 blir innkrevd avgift på kjøtt, og at det står tilstrekkelig med midler til disposisjon.

Møtet var slutt kl. 14:00